A BIZOTTSÁG (EU) 2023/695 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2023. március 27.)

a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (madárvédelmi irányelv) 12. cikkében említett vadon élő madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentés formátumának megállapításáról

(az értesítés a C(2023) 1889. számú dokumentummal történt)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 12. cikke (1) bekezdésének második albekezdésére,

mivel:

(1) A 2009/147/EK irányelv 12. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamoknak 6 évente jelentést kell tenniük a Bizottságnak az irányelv alapján hozott intézkedések végrehajtásáról és ezen intézkedések főbb hatásairól.

(2) E jelentés különösen a következőkkel kapcsolatban tartalmaz információkat: a 2009/147/EK irányelv által védett vadon élő madárfajok állapota és állományváltozásuk iránya, az őket érintő veszélyek és terhelések, a vonatkozásukban hozott állományvédelmi intézkedések és a különleges madárvédelmi területek hálózatának az irányelv 2. cikkében foglalt célkitűzésekhez való hozzájárulása.

(3) Az említett jelentés formátumának összhangban kell lennie a 92/43/EGK tanácsi irányelv ([2]) 17. cikkének (1) bekezdésében említett jelentés formátumával.

(4) Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által fenntartott, a 12. cikkre vonatkozó online referenciaportálon a tagállamok rendelkezésére állnak a jelentéstételi formátum következetes uniós használatát elősegítő támogató dokumentumok, köztük kódlisták, technikai útmutatók és az információ továbbítására szolgáló adatfájlformátumok.

(5) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 2009/147/EK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott, a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítással foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2009/147/EK irányelv 12. cikkének (1) bekezdésében említett jelentéstételi formátumot e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2023. március 27-én.

a Bizottság részéről
Virginijus SINKEVIČIUS
a Bizottság tagja

([1]) HL L 20., 2010.1.26., 7. o.
([2]) A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

MELLÉKLET

A 2009/147/EK IRÁNYELV (MADÁRVÉDELMI IRÁNYELV) 12. CIKKÉBEN EMLÍTETT JELENTÉSTÉTELI FORMÁTUM

A 12. cikk szerinti jelentéstételi formátum két fő részből áll:

– A. rész – Általános jelentési formátum, amely áttekintést ad a 2009/147/EK irányelv végrehajtására és az irányelv alapján tett intézkedésekre vonatkozó információkról.

– B. rész – A madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentés formátuma, beleértve a terhelésekre, az állományvédelmi intézkedésekre és a különleges madárvédelmi területek lefedettségére vonatkozó információkat.

A jelentési formátumot az indokolásokban foglalt utasítások szerint kell kitölteni. További iránymutatást az online „12. cikk szerinti referenciaportál” tartalmaz.

A 12. cikk szerinti jelentéstételi formátum fő szakaszai

A. rész – Általános jelentési formátum	E szakasz egyszer töltendő ki a tagállam egészére vonatkozóan
1. A 2009/147/EK irányelv alapján elért főbb eredmények	
2. Általános információforrások a 2009/147/EK irányelv végrehajtásáról	
3. A madárállományok védelméhez, kezeléséhez és fenntartható hasznosításához szükséges kutatás és munka (a 2009/147/EK irányelv 10. cikke)	
4. Nem őshonos madárfajok (a 2009/147/EK irányelv 11. cikke)	
B. rész – A madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentés formátuma	E szakaszt a tagállam összes releváns madárfajára vonatkozóan ki kell tölteni az indokolásokban és az online „12. cikk szerinti referenciaportálon” található releváns ellenőrzőlistákban adott iránymutatással összhangban
1. Fajra vonatkozó információk	
2. Idény	
3. Állománynagyság	
4. Az állományváltozás iránya	
5. A költőterület térképe és mérete	
6. A költőterületre jellemző trend	
7. Főbb terhelések és veszélyek	
8. Állományvédelmi intézkedések	
9. Natura 2000 (különleges madárvédelmi területek [KMT]) lefedettsége	
10. A nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervekkel (SAP), kezelési tervekkel (MP) és rövid kezelési nyilatkozatokkal (BMS) kapcsolatos munka előrehaladása	
11. A 2009/147/EK irányelv II. mellékletében említett fajokkal kapcsolatos információk	

A. RÉSZ – ÁLTALÁNOS JELENTÉSI FORMÁTUM

Tagállam	*Használja a kódot a referenciaportálon szereplő listának megfelelően*

1 A 2009/147/EK irányelv alapján elért főbb eredmények

Szabad szöveg

– Főbb eredmény

Röviden ismertesse a 2009/147/EK irányelv alapján a jelentéstételi időszak alatt elért főbb eredményeket, különös tekintettel a KMT-hálózatra.

– Sikertörténet-példa

Röviden írjon le legalább egy sikertörténetet, ha van. Bármely vadon élő madárfajra vonatkozhat, amely a jelentéstételi időszak alatt valódi javulást mutat, azaz a hosszú távú trendtől függetlenül rövid távon pozitív (költő vagy telelő) állományváltozást, illetve a hosszú távú csökkenő trendekkel szemben rövid távon stabil/ingadozó irányt mutat. A leírt javulásnak állományvédelmi intézkedéseken kell alapulnia és az aktuális jelentéstételi időszakra kell vonatkoznia, de akár korábban megkezdett intézkedéseket is magában foglalhat.

Ha egy tagállam továbbiakkal kívánja kiegészíteni az e formátumban kért dokumentumokat, akkor azokat mellékletként, fájlnevükkel együtt tüntesse fel e szabad szöveges szakasz végén, az adott fájlokat pedig a jelentés többi részével együtt töltse fel az EEA jelentéstételi mechanizmusába. Ha lehetséges, adjon meg angol fordítást.

1.1.	**Nemzeti nyelvű szöveg**	*Legfeljebb 2–3 oldal*
1.2.	**Angol fordítás** *Nem kötelező*	
1.3.	**A sikertörténetekben szereplő fajok / alfajok neve, kódja és idénye**	a) *madárfajok kódja és neve;* b) *idény*

2 Általános információforrások a 2009/147/EK irányelv végrehajtásáról

Adja meg a nemzeti információforrásoknak azon internetes címére (címeire) mutató hivatkozást, ahol a kért információ megtalálható, vagy ismertesse az ilyen információkhoz való hozzáférés módját.

2.1.	**Általános információk a 2009/147/EK irányelvről**	*URL/szöveg*
2.2.	**Információk a Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózatról**	*URL/szöveg*
2.3.	**Monitoringrendszerek (a 2009/147/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 10. cikke)**	*URL/szöveg*
2.4.	**A fajok védelme (a 2009/147/EK irányelv 5–8. cikkke)**	*URL/szöveg*
2.5.	**Az irányelv átültetése (jogi szövegek)**	*URL/szöveg*

3 **A madárállományok védelméhez, kezeléséhez és fenntartható hasznosításához szükséges kutatás és munka (a 2009/147/EK irányelv 10. cikke)**	
Alább sorolja fel a legutóbbi tevékenységeket. A 10. cikk végrehajtása szempontjából releváns további szabad szöveges információk az 1. szakaszban (főbb eredmények) adhatók meg	
3.1. **Nemzeti madáratlasz**	
3.1.1. **Cím**	
3.1.2. **Kiadás éve**	
3.1.3. **Internetes és/vagy bibliográfiai hivatkozás**	*URL/szöveg*
3.2. **Nemzeti madármonitoring áttekintése** *Egynél több áttekintés közzététele esetén ismételje meg a 3.2.1–3.2.3. mezőket*	
3.2.1. **Cím vagy hasonló, továbbá rövid leírás**	*Vizsgált fajok, főbb eredmények stb.*
3.2.2. **Kiadás éve**	
3.2.3. **Internetes és/vagy bibliográfiai hivatkozás**	*URL/szöveg*
3.3. **Madárfajok nemzeti vörös listája**	
3.3.1. **Cím**	
3.3.2. **Kiadás éve**	
3.3.3. **Internetes és/vagy bibliográfiai hivatkozás**	*URL/szöveg*
3.4. Uniós érdeklődésre számot tartó egyéb kiadványok (pl. a veszélyeztetett fajokra vonatkozó fellépés nemzeti áttekintése) *Egynél több esetén ismételje meg a 3.4.1–3.4.3. mezőket; legfeljebb 10 kiadvány*	
3.4.1. **Cím vagy hasonló, továbbá rövid leírás**	*Vizsgált fajok, főbb eredmények stb.*
3.4.2 **Kiadás éve**	
3.4.3 **Internetes és/vagy bibliográfiai hivatkozás**	*URL/szöveg*

4 **Nem őshonos madárfajok (a 2009/147/EK irányelv 11. cikke)**	
Jelentés azon madárfajokról, amelyek a tagállamok európai területén nem fordulnak elő vadon a természetben, és amelyek betelepítésére a jelentéstételi időszakban került sor. Szükség szerint mindegyik jelentett fajhoz ismételje meg a 4.1–4.5. mezőket	
4.1. **Faj tudományos neve**	
4.2. **Alfajegység**	*Adott esetben*
4.3. **A betelepítésre vonatkozó jogi határozat fő tartalma**	*Szabad szöveg; az indokolás, az egyedszám és az engedélyek időtartamának feltüntetése*
4.4. **Konzultáció a Bizottsággal**	*Dátum*
4.5. **További információk** *Nem kötelező*	*A 4.1–4.4. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb releváns információk* *Szabad szöveg*

B. RÉSZ – A MADÁRFAJOK ÁLLAPOTÁRA ÉS ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSUK IRÁNYÁRA VONATKOZÓ JELENTÉS FORMÁTUMA

1 **Fajra vonatkozó információk**	
1.1. **Tagállam**	*Használja a kódot a referenciaportálon szereplő listának megfelelően*
1.2. **Fajkód**	*Válasszon kódot a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájából*
1.3. **EURING-kód**	*Válasszon kódot a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájából*
1.4. **Faj tudományos neve**	*Válasszon fajt a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájából*
1.5. **Alfajállomány**	*Adott esetben válassza ki az elkülöníthető állományt (a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistája szerint)*
1.6. **Faj alternatív tudományos neve** *Nem kötelező*	*Nemzeti szinten használt tudományos név, ha eltér az 1.4. mezőben megadottól*
1.7. **Közönséges név** *Nem kötelező*	*Nemzeti nyelven*

2 **Idény**	
2.1. **Idény**	*Válassza ki a jelentett adatok gyűjtésének időszakát: költési/telelési/vonulási (a madárfajok ellenőrzőlistájában meghatározottak szerint)*
2.2. **Első jelentéstétel**	*Kérjük, jelezze, ha ez az első jelentéstételi forduló az adott faj tekintetében (kivéve azon eseteket, amikor a jelentéstételi időszakok között módosul a faj neve vagy kódja)* ☐ *IGEN* ☐ *NEM*
2.3. **További információk**	*Kérjük, tüntesse fel az első jelentéstételi forduló jellegét. Nem kötelező további információk megadása*

3 **Állománynagyság**		
3.1. **Év vagy időszak**	*Az állománynagyság legutóbbi meghatározásának éve vagy időszaka*	
3.2. **Állománynagyság**	a) **Egység**	*Költő pár/egyed/egyéb (a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistája szerint)*
	b) **Legkisebb**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
	c) **Legnagyobb**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
	d) **Legjobb egyedi érték**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
3.3. **Becslés típusa**	*Legjobb becslés / többéves átlag / 95 %-os konfidencia-intervallum / legkisebb*	
3.4. **Állománynagyság Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
3.5. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.* *Szabad szöveg*	

3.6. **Változás és a változás oka (az előző jelentés óta)**	*Van-e változás a jelentéstételi időszakok között? Ha igen, egynél több b)–f) lehetőség is választható* a) *nem, nincs változás;* b) *igen, valódi változás miatt;* c) *igen, jobb ismeretek/pontosabb adatok miatt;* d) *igen, eltérő módszer alkalmazása miatt;* e) *igen, de a változás jellege ismeretlen;* f) *igen, egyéb okok miatt*
	A változás fő oka (válasszon egyet az alábbi okok közül): a) *valódi változás;* b) *jobb ismeretek vagy pontosabb adatok;* c) *eltérő módszer alkalmazása;* d) *ismeretlen;* e) *egyéb indok*
3.7. **További információk** *Nem kötelező*	*A 3.1–3.6. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*

4 **Az állományváltozás iránya**		
4.1. **Rövid távú trend (elmúlt 12 év)**		
4.1.1. **Rövid távú trend Időszak**	*12 éves gördülő időablak vagy ehhez minél közelebb eső időszak, pl. a 2019–2024-es jelentési időszak esetén ez 2013–2024*	
4.1.2. **Rövid távú trend Irány**	*Válasszon egyet az alábbiak közül:* a) *stabil;* b) *ingadozó;* c) *növekvő;* d) *csökkenő;* e) *bizonytalan;* f) *ismeretlen*	
4.1.3. **Rövid távú trend Nagyság**	a) **Legkisebb**	*Százalékos változás a 4.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	b) **Legnagyobb**	*Százalékos változás a 4.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	c) **Legjobb egyedi érték**	*Százalékos változás a 4.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
4.1.4. **Rövid távú trend Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
4.1.5. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.* *Szabad szöveg.*	
4.2. **Hosszú távú trend (kb. 1980 óta)**		
4.2.1. **Hosszú távú trend Időszak**	*Az 1980 körüli időszak és a jelentéstételi időszak vége közé eső időszak*	
4.2.2. **Hosszú távú trend Irány**	*Válasszon egyet az alábbiak közül:* a) *stabil;* b) *ingadozó;* c) *növekvő;* d) *csökkenő;* e) *bizonytalan;* f) *ismeretlen*	

4.2.3. **Hosszú távú trend Nagyság**	a) **Legkisebb**	*Százalékos változás a 4.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	b) **Legnagyobb**	*Százalékos változás a 4.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	c) **Legjobb egyedi érték**	*Százalékos változás a 4.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
4.2.4. **Hosszú távú trend Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
4.2.5. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.* *Szabad szöveg*	
4.3. **További információk** *Nem kötelező*	*A 4.1. és 4.2. szakaszban kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*	

5 **A költőterület térképe és mérete**	
5.1. **Érzékeny fajok**	*A megadott térinformáció „érzékenyként” kezelendő fajra (vagy alfajállományra) vonatkozik* ☐ *IGEN* ☐ *NEM*
5.2. **Év vagy időszak**	*A költőterület legutóbbi meghatározásának éve vagy időszaka*
5.3. **A költőterület térképe**	*Nyújtson be térképet a vonatkozó metaadatokkal, az indokolásokban szereplő műszaki előírásokat követve. A faj elterjedésére vonatkozó szabvány: 10×10 km ETRS 89 rácscellák, LAEA (EPSG:3035) vetület*
5.4. **A költőterület mérete**	*A költőterület teljes kiterjedése km²-ben*
5.5. **Költőterület Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*
5.6. **További térképek** *Nem kötelező*	*A tagállam az 5.3. mező szerinti szabványtól eltérő kiegészítő és/vagy a költőterületet ábrázoló térképet is benyújthat*
5.7. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.*
5.8. **További információk** *Nem kötelező*	*Az 5.1–5.7. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*

6 **A költőterületre jellemző trend**		
6.1. **Rövid távú trend (elmúlt 12 év)**		
6.1.1. **Rövid távú trend Időszak**	*12 éves gördülő időablak vagy ehhez minél közelebb eső időszak, pl. a 2019–2024-es jelentési időszak esetén ez 2013–2024*	
6.1.2. **Rövid távú trend Irány**	*Válasszon egyet az alábbiak közül:* a) *stabil;* b) *ingadozó;* c) *növekvő;* d) *csökkenő;* e) *bizonytalan;* f) *ismeretlen*	
6.1.3. **Rövid távú trend Nagyság**	a) **Legkisebb**	*Százalékos változás a 6.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	b) **Legnagyobb**	*Százalékos változás a 6.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	c) **Legjobb egyedi érték**	*Százalékos változás a 6.1.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
6.1.4. **Rövid távú trend Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
6.1.5. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.* *Szabad szöveg*	
6.2. **Hosszú távú trend (kb. 1980 óta)**		
6.2.1. **Hosszú távú trend Időszak**	*Az 1980 körüli időszak és a jelentéstételi időszak vége közé eső időszak*	
6.2.2. **Hosszú távú trend Irány**	*Válasszon egyet az alábbiak közül:* a) *stabil;* b) *ingadozó;* c) *növekvő;* d) *csökkenő;* e) *bizonytalan;* f) *ismeretlen*	
6.2.3. **Hosszú távú trend Nagyság**	a) **Legkisebb**	*Százalékos változás a 6.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	b) **Legnagyobb**	*Százalékos változás a 6.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
	c) **Legjobb egyedi érték**	*Százalékos változás a 6.2.1. mezőben jelzett időszakhoz képest. Adjon meg intervallumot (a, b) és/vagy legjobb egyedi értéket (c)*
6.2.4. **Hosszú távú trend Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	

6.2.5. **Források**	*Adjon meg bibliográfiai hivatkozásokat, internetes oldalakra mutató linkeket, szakértői elérhetőségeket stb.* *Szabad szöveg*
6.3. **További információk** *Nem kötelező*	*A 6.1. és 6.2. szakaszban kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*

7 **Főbb terhelések és veszélyek**	
7.1. **A terhelések jellemzése**	
a) **Terhelés**	*Soroljon fel legfeljebb 20 terhelést a referenciaportálon található kódlista segítségével, és töltse ki a b)–g) pontokat minden egyes terhelésre vonatkozóan*
b) **Időzítés**	☐ *A múltban, de intézkedések következtében jelenleg nem fennálló* ☐ *Folyamatban lévő* ☐ *Folyamatban lévő és a jövőben is várható* ☐ *Csak a jövőben*
c) **Hatókör (érintett állomány aránya)**	*„Folyamatban lévő” és „Folyamatban lévő és a jövőben is várható” terhelés kiválasztása esetén töltse ki:* ☐ *Egész > 90 %* ☐ *Többség 50–90 %* ☐ *Kisebbség < 50 %*
d) **Hatás (a faj állományára vagy élőhelyére)**	*„Folyamatban lévő” és „Folyamatban lévő és a jövőben is várható” terhelés kiválasztása esetén töltse ki.* ☐ *Erős hatás* ☐ *Közepes hatás* ☐ *Gyenge hatás*
e) **Helyszín (ahol a terhelés elsősorban jelentkezik)**	☐ *A tagállamon belül* ☐ *Máshol az EU-ban* ☐ *Az EU-n kívül* ☐ *EU-n belül és kívül egyaránt* ☐ *Ismeretlen*
f) **Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj**	*„Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj” terhelés kiválasztása esetén töltse ki. Kérjük, válasszon a releváns fajlistából (lásd a 12. cikk szerinti referenciaportált)*
g) **Egyéb idegenhonos inváziós fajok** *Nem kötelező*	*„Az Unió számára veszélyt jelentőtől eltérő egyéb idegenhonos inváziós faj” terhelés kiválasztása esetén töltse ki. Kérjük, válasszon az EASIN adatbázisból (lásd a 12. cikk szerinti referenciaportált)*
7.2. **Alkalmazott módszerek** *Nem kötelező*	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*
7.3. **Információforrások** *Nem kötelező*	*Ha elérhetők, adja meg a terheléseket alátámasztó információk forrását (URL, metaadatok)*
7.4. **További információk** *Nem kötelező*	*A 7.1. mezőben kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*

8 **Állományvédelmi intézkedések**	
8.1. **Az intézkedések státusza**	*Szükség van-e intézkedésekre?* ☐ *IGEN* ☐ *NEM* *Ha IGEN, jelezze az intézkedések státuszát (csak egy lehetőség választható):* a) *azonosított, de még nem megvalósult intézkedések;* b) *szükséges, de nem azonosítható intézkedések;* c) *az azonosított intézkedések egy része megvalósult;* d) *az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult*
8.2. **A megvalósult intézkedések hatóköre**	*A „c) Az azonosított intézkedések egy része megvalósult" vagy „d) Az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult" (8.1. mező) kiválasztása esetén töltse ki:* *Hatásuk mértéke (csak egy lehetőség választható)* a) *< 50 %;* b) *50–90 %; vagy* c) *> 90 %* *az állományon belül*
8.3. **A megvalósult intézkedések fő célja**	A. *Jelezze a megvalósult intézkedések fő célját/céljait:* a) *a faj aktuális elterjedésének, állományának és/vagy élőhelyének fenntartása;* b) *a faj aktuális elterjedésének kiterjesztése;* c) *az állománynagyság növelése és/vagy az állománydinamika javítása (szaporodási siker javítása, elhullás csökkentése, kor/ivar struktúra javítása);* d) *a faj élőhelyének helyreállítása*
	B. *Ha fent egynél több lehetőséget választott, itt jelezze a fő (elsődleges) célt (azaz csak egy lehetőség választható):* *Aktuális állapot fenntartása / elterjedési terület kiterjesztése / állomány növelése, javítása / élőhely helyreállítása*
8.4. **Az intézkedések helyszíne**	*Jelezze a megvalósult intézkedések helyszínét (csak egy lehetőség jelezhető):* a) *csak a Natura 2000 hálózaton belül;* b) *a Natura 2000 hálózaton belül és kívül egyaránt;* c) *csak a Natura 2000 hálózaton kívül*
8.5. **Reakció az intézkedésekre** *(amikor az intézkedések elkezdik semlegesíteni a terhelés(eke)t és pozitív hatásokat váltanak ki)*	*Jelezze az intézkedésekre adott reakció időkeretét (a 8.3. mezőben jelzett fő cél tekintetében) – (csak egy lehetőség jelezhető):* a) *rövid távú reakció (az aktuális jelentéstételi időszakon belül, pl. 2019–2024);* b) *középtávú reakció (a következő két jelentéstételi időszakon belül, pl. 2025–2036);* c) *hosszú távú reakció (pl. 2036 után)*
8.6. **A főbb állományvédelmi intézkedések listája**	*Soroljon fel legfeljebb 20 intézkedést a 12. cikk szerinti referenciaportálon található kódlista segítségével*
8.7. **További információk** *Nem kötelező*	*A 8.1–8.6. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*

9 **Natura 2000 (különleges madárvédelmi területek [KMT]) lefedettsége**		
A 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti és az I. mellékletben nem szereplő, különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó összes faj esetében jelentendő (a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistáját kell használni)		
9.1. **A Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózaton belüli állománynagyság** *(nemzeti szinten, beleértve az összes olyan területet, ahol a faj jelen van)*	a) **Egység**	*A 3.2. mező a) rovatával azonos egység használandó*
	b) **Legkisebb**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
	c) **Legnagyobb**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
	d) **Legjobb egyedi érték**	*Szám (nyers, azaz nem kerekítve). Adjon meg intervallumot (b, c) és/vagy legjobb egyedi értéket (d)*
9.2. **Becslés típusa**	*Legjobb becslés / többéves átlag / 95 %-os konfidencia-intervallum / legkisebb*	
9.3. **Hálózaton belüli állománynagyság** **Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
9.4. **A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje** **Irány**	*A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje a 4.1.1. mezőben jelzett időszakban* *Válasszon egyet az alábbiak közül:* a) *stabil;* b) *ingadozó;* c) *növekvő;* d) *csökkenő;* e) *bizonytalan;* f) *ismeretlen*	
9.5. **A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje** **Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*	
9.6. **További információk** *Nem kötelező*	*A 9.1–9.5. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb lényeges információk* *Szabad szöveg*	

10 **A nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervekkel (SAP), kezelési tervekkel (MP) és rövid kezelési nyilatkozatokkal (BMS) kapcsolatos munka előrehaladása**	
Faj / alfaj szinten töltendő ki	
10.1. **Nemzetközi terv típusa**	*SAP/MP/BMS (a referenciaportálon SAP/MP/BMS dokumentummal rendelkező fajok listáját kell használni), több terv is kiválasztható*
10.2. **Elfogadtak-e a nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervvel (SAP)/kezelési tervvel (MP)/rövid kezelési nyilatkozattal (BMS) kapcsolatos tervet?**	☐ *IGEN* ☐ *NEM*

10.3.	**A globálisan veszélyeztetett fajokra vonatkozó fajvédelmi cselekvési tervek (SAP) hatékonyságának értékelése**	*Jelezze (csak egy lehetőség választható), ha a faj nemzeti státusza (az egyedszámot és elterjedési területet illetően):* a) *a terv szerinti cél/célkitűzés(ek) felé halad;* b) *változatlan;* c) *a terv szerinti célhoz/célkitűzés(ek)hez képest tovább romlik*
10.4.	**A nem biztonságos státuszú vadászható fajokra vonatkozó kezelési tervek (MP) hatékonyságának értékelése**	*Jelezze (csak egy lehetőség választható), ha a faj nemzeti státusza (az egyedszámot és elterjedési területet illetően):* a) *javul;* b) *változatlan;* c) *tovább romlik*
10.5.	**További információforrások**	*Internetes hivatkozások (pl. nemzeti tervhez), közzétett jelentések stb.* *Szabad szöveg*

11 A 2009/147/EK irányelv II. melléklete szerinti fajokkal kapcsolatos információk

Faj / alfaj szinten töltendő ki

11.1.	**A faj nemzeti szinten vadászható?**	*A faj nemzeti szinten vadászható?* ☐ *IGEN* ☐ *NEM* *Ha igen, akkor folytassa a 11.2–11.4. mezők kitöltésével.*
11.2.	**Teríték**	*Adja meg a jelentési időszakra vonatkozó országos terítékstatisztikát*

a) **Egység**	*Egyed*						
b) **Idény** *(nem kötelező)*	*Jelezze, hogy ez az információ telelő vagy vonuló állományra vonatkozik-e (üresen hagyása azt feltételezi, hogy a telelő és a vonuló állományokat nem különböztetik meg)*						
c) **Statisztika / szám (egyedben)**	*Adjon meg vadászati idény vagy (ha idényt nem használnak) év szerinti statisztikát a jelentési időszakra vonatkozóan*						
	1. Idény / év	*2. Idény / év*	*3. Idény / év*	*4. Idény / év*	*5. Idény / év*	*6. Idény / év*
Min. *(nyers, azaz nem kerekítve)*						
Max. *(nyers, azaz nem kerekítve)*						
Ismeretlen						

11.3.	**Teríték** **Alkalmazott módszer**	*Válassza ki az alábbi módszerek egyikét:* a) *teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;* b) *főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;* c) *főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;* d) *elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat*
11.4.	**További információk** *Nem kötelező*	*A 11.1–11.3. mezőkben kért adatokat kiegészítő egyéb releváns információk* *Szabad szöveg*

MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK

a 2009/147/EK irányelv (madárvédelmi irányelv) 12. cikkében említett jelentéstételi formátumhoz

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Bevezetés 33

A. RÉSZ ÁLTALÁNOS JELENTÉSI FORMÁTUM 34

Tagállam 34

1. A 2009/147/EK irányelv alapján elért főbb eredmények 34

1.1. Nemzeti nyelvű szöveg 34

1.2. Angol fordítás (nem kötelező) 35

1.3. A sikertörténetekben szereplő fajok / alfajok neve, kódja és idénye 35

2. Általános információforrások a 2009/147/EK irányelv végrehajtásáról 35

2.1. Általános információk a 2009/147/EK irányelvről 35

2.2. Információk a Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózatról 35

2.3. Monitoringrendszerek (a 2009/147/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 10. cikke) 35

2.4. A fajok védelme (a 2009/147/EK irányelv 5–8. cikke) 35

2.5. Az irányelv átültetése (jogi szövegek) 35

3. A madárállományok védelméhez, kezeléséhez és fenntartható hasznosításához szükséges kutatás és munka (a 2009/147/EK irányelv 10. cikke) 36

3.1. Nemzeti madáratlasz 36

3.2. Nemzeti madármonitoring áttekintése 36

3.3. Madárfajok nemzeti vörös listája 36

3.4. Uniós érdeklődésre számot tartó egyéb kiadványok (pl. a veszélyeztetett fajokra vonatkozó fellépés nemzeti áttekintése) 36

4. Nem őshonos madárfajok (a 2009/147/EK irányelv 11. cikke) 36

4.1. Faj tudományos neve 36

4.2. Alfajegység 36

4.3. A betelepítésre vonatkozó jogi határozat fő tartalma 37

4.4. Konzultáció a Bizottsággal 37

4.5. További információk (nem kötelező) 37

B. RÉSZ A MADÁRFAJOK ÁLLAPOTÁRA ÉS ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSUK IRÁNYÁRA VONATKOZÓ JELENTÉS FORMÁTUMA (A 2009/147/EK IRÁNYELV 12. CIKKE) 37

Jelentendő fajok 37

Magyarázó megjegyzések a madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentési formátum kitöltéséhez 40

1. Fajra vonatkozó információk 42

1.1. Tagállam 42

1.2. Fajkód 42

1.3. EURING-kód 42

1.4. Faj tudományos neve 42

1.5. Alfajállomány 43

1.6. Faj alternatív tudományos neve (nem kötelező) 43
1.7. Közönséges név (nem kötelező) 43
2. Idény 43
2.1. Idény 43
2.2. Első jelentéstétel 43
2.3. További információk 43
3. Állománynagyság 43
3.1. Év vagy időszak 43
3.2. Állománynagyság 43
3.3. Becslés típusa 44
3.4. Alkalmazott módszer 45
3.5. Források 45
3.6. Változás és a változás oka (az előző jelentés óta) 45
3.7. További információk (nem kötelező) 46
4. Az állományváltozás iránya 46
4.1. Rövid távú trend (elmúlt 12 év) 46
4.1.1. Rövid távú trend – Időszak 46
4.1.2. Rövid távú trend – Irány 46
4.1.3. Rövid távú trend – Nagyság 47
4.1.4. Rövid távú trend – Alkalmazott módszer 48
4.1.5. Források 48
4.2. Hosszú távú trend (kb. 1980 óta) 48
4.2.1. Hosszú távú trend – Időszak 48
4.2.2. Hosszú távú trend – Irány 48
4.2.3. Hosszú távú trend – Nagyság 49
4.2.4. Hosszú távú trend – Alkalmazott módszer 49
4.2.5. Források 49
4.3. További információk (nem kötelező) 49
5. A költőterület térképe és mérete 49
5.1. Érzékeny fajok 49
5.2. Év vagy időszak 49
5.3. A költőterületet ábrázoló térkép 49
5.4. A költőterület mérete 50
5.5. Alkalmazott módszer 50
5.6. További térképek (nem kötelező) 50
5.7. Források 51
5.8. További információk (nem kötelező) 51
6. A költőterületre jellemző trend 51
6.1. Rövid távú trend (elmúlt 12 év) 51
6.1.1. Rövid távú trend – Időszak 51
6.1.2. Rövid távú trend – Irány 51

6.1.3. Rövid távú trend – Nagyság 51
6.1.4. Rövid távú trend – Alkalmazott módszer 52
6.1.5. Források 52
6.2. Hosszú távú trend (kb. 1980 óta) 52
6.2.1. Hosszú távú trend – Időszak 52
6.2.2. Hosszú távú trend – Irány 53
6.2.3. Hosszú távú trend – Nagyság 53
6.2.4. Hosszú távú trend – Alkalmazott módszer 53
6.2.5. Források 53
6.3. További információk (nem kötelező) 53
7. Főbb terhelések és veszélyek 53
7.1. A terhelések jellemzése 54
7.2. Alkalmazott módszerek (nem kötelező) 55
7.3. Információforrások (nem kötelező) 56
7.4. További információk (nem kötelező) 56
8. Állományvédelmi intézkedések 56
8.1. Az intézkedések státusza 56
8.2. A megvalósult intézkedések hatóköre 56
8.3. A megvalósult intézkedések fő célja 56
8.4. Az intézkedések helyszíne 57
8.5. Reakció az intézkedésekre 57
8.6. A főbb állományvédelmi intézkedések listája 57
8.7. További információk (nem kötelező) 57
9. Natura 2000 (különleges madárvédelmi területek [KMT]) lefedettsége 57
9.1. A Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózaton belüli állománynagyság 58
9.2. Becslés típusa 58
9.3. Hálózaton belüli állománynagyság – Alkalmazott módszer 58
9.4. A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje – Irány 58
9.5. A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje – Alkalmazott módszer 59
9.6. További információk (nem kötelező) 59
10. A nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervekkel (SAP), kezelési tervekkel (MP) és rövid kezelési nyilatkozatokkal (BMS) kapcsolatos munka előrehaladása 59
10.1. Nemzetközi terv típusa 59
10.2. Elfogadtak-e a nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervvel (SAP)/kezelési tervvel (MP)/rövid kezelési nyilatkozattal (BMS) kapcsolatos tervet? 60
10.3. A globálisan veszélyeztetett fajokra vonatkozó fajvédelmi cselekvési tervek (SAP) hatékonyságának értékelése 60
10.4. A nem biztonságos státuszú vadászható fajokra vonatkozó kezelési tervek (MP) hatékonyságának értékelése 60
10.5. További információforrások 61

11. A II. melléklet szerinti fajokkal kapcsolatos információk (a 2009/147/EK irányelv 7. cikke) 61
11.1. A faj nemzeti szinten vadászható? 61
11.2. Teríték 61
11.3. Teríték – Alkalmazott módszer 61
11.4. További információk (nem kötelező) 61
Hivatkozások 61

Bevezetés

A 2009/147/EK irányelv végrehajtásának és sikerének központi eleme a madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó, az irányelv 12. cikkében előírt megfelelő szintű tájékoztatás. Az adatok Bizottság általi összeállításához és elemzéséhez strukturált és összehasonlítható formátumú adatokra és információkra van szükség. A strukturált formátumú adatszolgáltatás jogalapja a 12. cikk (1) bekezdésének második albekezdése.

E dokumentum a 12. cikk szerinti jelentéstételi formátum (A. és B. rész) különböző adatmezőinek kitöltéséhez ad tájékoztatást és iránymutatást. Főként az egyes mezőkben jelentendő információkat és a jelentett információkkal szemben támasztott alapvető követelményeket ismerteti.

A jelentett információk fogalmainak és módszereinek részletesebb leírása az e végrehajtási jogi aktus részét nem képező iránymutatásokban található. Ezen túlmenően a jelentési formátum helyes kitöltéséhez használandó további dokumentumok az online „12. cikk szerinti referenciaportál” útján érhetők el.

A 12. cikk szerinti referenciaportál

A referenciaportál tartalmazza a 2009/147/EK irányelv 12. cikke szerinti jelentési formátumokban megadott információkkal kapcsolatos dokumentumokat.

Tartalma:

– jelentési formátum és magyarázó megjegyzések, továbbá iránymutatások,

– referenciaanyagok, pl. a madárfajok ellenőrzőlistái, a terhelések és a veszélyek listája, az állományvédelmi intézkedések listája és az elterjedés feltérképezéséhez használandó európai vonatkoztatási rendszer (10×10 km ETRS),

– iránymutatásokat szemléltető példák.

A. RÉSZ

ÁLTALÁNOS JELENTÉSI FORMÁTUM

Az általános jelentés rövid, strukturált formátum, amelynek célja a 2009/147/EK irányelv általános végrehajtásával kapcsolatos legfontosabb tények és számadatok, köztük a részletesebb információforrásokra mutató linkek összefoglalása.

Minden tagállamnak egy általános jelentést kell készítenie a tagállam teljes európai területére vonatkozóan.

A szabad szöveges mezőkben az EU bármelyik hivatalos nyelve használható. Az angol nyelv használata azonban ajánlott.

A jelentéstételi mezőkben minden internetes címet teljes terjedelemben kell megadni, beleértve adott esetben a „http://" vagy „https://" előtagot is.

Tagállam

A tagállamnak a 12. cikk szerinti referenciaportálon található listának megfelelően az ISO 3166 szabványból kell kiválasztania saját kétbetűs kódját. Ne nyújtson be külön általános jelentést szubnacionális egységekről.

1. A 2009/147/EK IRANYELV ALAPJAN ELERT FOBB EREDMENYEK

E szakasz célja, hogy tájékoztatást nyújtson a 2009/147/EK irányelv alapján a jelentéstételi időszakban elért főbb eredményekről, beleértve a különleges madárvédelmi terület (KMT) hálózatát is. Az információkat elsősorban nemzeti nyelven kell megadni (1.1. mező), lehetőség szerint angol nyelvű fordítással (nem kötelező 1.2. mező).

1.1. Nemzeti nyelvű szöveg

Főbb eredmények:

Ismertesse röviden a madárvédelmi irányelv alapján a jelentéstételi időszakban elért főbb eredményeket, külön hangsúlyt helyezve a különleges madárvédelmi terület (KMT) hálózatára. Az alábbiak tartozhatnak ide:

- bizonyított előnyök a különböző fajok számára,
- új vagy továbbfejlesztett kezelési technikákkal kapcsolatos tapasztalatok,
- pozitív változások a biológiai sokféleség védelmének társadalmi elfogadottságában,
- a hatóságok, a természetvédők és más érdekcsoportok közötti jobb együttműködés,
- fontos végrehajtási ügyek,
- a Natura 2000 területek létrehozását és a helyi gazdaságot összekapcsoló kezdeményezések,
- az idegenhonos inváziós fajok őshonos madárfajokra gyakorolt hatásának minimalizálása érdekében hozott intézkedések, az idegenhonos inváziós fajokról szóló 1143/2014/EU rendelettel összhangban ([1]),
- a 3. szakaszban foglaltakat kiegészítő információk a madárállományok védelméhez, kezeléséhez és fenntartható hasznosításához szükséges kutatásról és munkáról. Ez (pl. LIFE-finanszírozás útján) uniós koordinációt igénylő sürgős kutatási javaslatokat is magában foglalhat,
- megvalósult intézkedések és azok hatása (eredmények),
- sikertényezők, kilátások és a Natura 2000 szerepe.

Sikertörténet-példa

„Sikertörténet" (ha van ilyen) közlésével a tagállam példán keresztül mutathatja be az irányelv működését az adott országban. A sikertörténetnek mindig valamely taxonra kell vonatkoznia, amely a jelentéstételi időszak alatt valódi javulást, azaz a hosszú távú trendtől függetlenül rövid távon pozitív (költő vagy telelő) állományváltozást, illetve a hosszú távú csökkenő trendekkel szemben rövid távon stabil/ingadozó irányt mutat. A leírt javulásnak állományvédelmi intézkedéseken kell alapulnia és az aktuális jelentéstételi időszakra kell vonatkoznia, de akár korábban megkezdett intézkedéseket is magában foglalhat.

([1]) http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

Javasolt struktúra:

– faj/idény megadása,

– a faj háttere, korábbi fejlemények és azok okai (terhelések stb.), állományvédelmi kihívások,

– megvalósult intézkedések és azok hatása (eredmények),

– a Natura 2000 hálózat szerepe (adott esetben),

– sikertényezők,

– kilátások.

A szöveg legfeljebb két-három oldal terjedelmű lehet. Ha egy tagállam továbbiakkal kívánja kiegészíteni a kért dokumentumokat, akkor az ilyen mellékleteket és fájlnevüket e mező végén jelezze, az adott fájlokat pedig a jelentés többi részével együtt töltse fel az EEA jelentéstételi mechanizmusába.

1.2. **Angol fordítás (nem kötelező)**

Opcionális mező az 1.1. mezőben megadott információ angol fordításához (ha azt más nyelven jelentették).

1.3. **A sikertörténetekben szereplő fajok / alfajok neve, kódja és idénye**

E mező akkor töltendő ki, ha a sikertörténet az irányelv 1.1. mezőben leírt főbb eredményeinek kiemelésére szolgál. Több faj is kiválasztható.

Kitöltendő:

a) madárfajok kódja és neve;

b) idény.

2. **ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓFORRÁSOK A 2009/147/EK IRÁNYELV VÉGREHAJTÁSÁRÓL**

E szakasz célja, hogy az érdeklődő nyilvánosságot a 2009/147/EK irányelvvel és az adott tagállam különleges madárvédelmi terület (KMT) hálózatával kapcsolatos információforrásokhoz irányítsa. Általában csak internetes címekre mutató linkeket kell megadni. Szabad szöveg is használható azonban, ha magyarázatot kell adni az információforrás eléréséhez, például több információforrás esetén. A következő mezők mindegyike kitöltendő.

2.1. **Általános információk a 2009/147/EK irányelvről**

Adjon meg az irányelvre vonatkozó általános információkra (pl. uniós természetvédelmi irányelveket bemutató nemzeti portálra) mutató linkeket.

2.2. **Információk a Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózatról**

Adjon meg a különleges madárvédelmi területek (KMT) hálózatára vonatkozó általános információkra (pl. a Natura 2000 területek online adatbázisaira, a hálózatot bemutató kiadványokra) mutató linkeket.

2.3. **Monitoringrendszerek (a 2009/147/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 10. cikke)**

Adjon meg a monitoringgal kapcsolatos általános információkra (pl. A nemzeti monitoringrendszer(eke)t bemutató portálra, monitoring iránymutatásokra) mutató linkeket.

2.4. **A fajok védelme (a 2009/147/EK irányelv 5–8. cikke)**

Adjon meg a fajok védelmére vonatkozó általános információkra mutató linkeket.

2.5. **Az irányelv átültetése (jogi szövegek)**

Adjon meg az irányelv átültetésére vonatkozó általános információkra mutató linkeket.

3. A MADÁRÁLLOMÁNYOK VÉDELMÉHEZ, KEZELÉSÉHEZ ÉS FENNTARTHATÓ HASZNOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KUTATÁS ÉS MUNKA (A 2009/147/EK IRÁNYELV 10. CIKKE)

E szakasz a 2009/147/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerinti azon kötelezettséggel kapcsolatos, amely szerint a tagállamok megküldenek a Bizottságnak minden információt, hogy az megfelelő intézkedéseket hozhasson az őshonos madárállományok védelmének, kezelésének és fenntartható hasznosításának alapjául szolgáló kutatás és munka koordinálása érdekében. A 2009/147/EK irányelv 10. cikkének végrehajtása szempontjából releváns további szabad szöveges információk az 1. szakaszban (főbb eredmények) adhatók meg. A kért információk a következőkre korlátozódnak:

3.1. Nemzeti madáratlasz

Adja meg a legfrissebb nemzeti madáratlasz címét (3.1.1. mező), továbbá jelezze a kiadás évét (3.1.2. mező) és az internetes vagy bibliográfiai hivatkozást (3.1.3. mező).

3.2. Nemzeti madármonitoring áttekintése

Adja meg a jelentéstételi időszakban közzétett nemzeti madármonitoring áttekintések címét vagy hasonlót, továbbá rövid leírását, beleértve a vizsgált fajokat, a főbb eredményeket stb. (3.2.1. mező), legfeljebb 500 karakter terjedelemben. Adja meg a kiadás évét (3.2.2. mező), továbbá jelezze az internetes vagy bibliográfiai hivatkozást (3.2.3. mező). Egynél több áttekintés közzététele esetén ismételje meg a 3.2.1–3.2.3. mezőket.

3.3. Madárfajok nemzeti vörös listája

Adja meg a madárfajok legutóbbi nemzeti vörös listájának címét (3.3.1. mező), továbbá jelezze a kiadás évét (3.3.2. mező) és az internetes vagy bibliográfiai hivatkozást (3.3.3. mező).

3.4. Uniós érdeklődésre számot tartó egyéb kiadványok (pl. a veszélyeztetett fajokra vonatkozó fellépés nemzeti áttekintése)

Adja meg a jelentéstételi időszakban vagy legutóbb közzétett, uniós érdeklődésre számot tartó egyéb kiadványok (pl. a veszélyeztetett fajokra vonatkozó fellépés nemzeti áttekintése) címét vagy hasonlót, továbbá rövid leírását, beleértve a vizsgált fajokat, főbb eredményeket stb. (3.4.1. mező), legfeljebb 500 karakter terjedelemben. Adja meg a kiadás évét (3.4.2. mező), továbbá jelezze az internetes vagy bibliográfiai hivatkozást (3.4.3. mező). Egynél több áttekintés közzététele esetén ismételje meg a 3.4.1–3.4.3. mezőket, és legfeljebb 10 közzétételt kell jelenteni.

A 2009/147/EK irányelv 10. cikkének végrehajtásáról általánosabb információk adhatók meg „A 2009/147/EK irányelv alapján elért főbb eredmények” (1. szakasz) alatti szabad szöveges mezőben.

4. NEM ŐSHONOS MADÁRFAJOK (A 2009/147/EK IRÁNYELV 11. CIKKE)

Ez a szakasz a 2009/147/EK irányelv 11. cikkéből következő kötelezettséggel kapcsolatos, amely szerint a „tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tagállamok európai területein természetesen elő nem forduló vadon élő madárfajok bármiféle betelepítése ne károsítsa a helyi növény- és állatvilágot. E tárgyban a Bizottsággal konzultálnak”.

E szakaszt nem kell kitölteni, ha a jelentéstételi időszak alatt nem végeztek a 11. cikk szerinti betelepítést, illetve nem konzultáltak vagy döntöttek arról.

Minden faj jelentendő, az alábbiak szerint:

4.1. Faj tudományos neve

Adja meg a faj tudományos nevét.

4.2. Alfajegység

Adott esetben használja az alfajállomány leírását.

4.3. **A betelepítésre vonatkozó jogi határozat fő tartalma**

Adja meg a betelepítésre vonatkozó jogi határozat fő tartalmát (szabad szöveg; legfeljebb 250 karakter), beleértve az indokolásra, az egyedszámra és az engedélyezés időtartamára vonatkozó információkat.

4.4. **Konzultáció a Bizottsággal**

Adja meg a Bizottsággal folytatott konzultáció időpontját.

4.5. **További információk (nem kötelező)**

A 4. szakaszhoz kapcsolódó további információk a nem kötelező 4.5. mezőben adhatók meg.

B. RÉSZ

A MADÁRFAJOK ÁLLAPOTÁRA ÉS ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSUK IRÁNYÁRA VONATKOZÓ JELENTÉS FORMÁTUMA (A 2009/147/EK IRÁNYELV 12. CIKKE)

Jelentendő fajok

Taxonómia és nómenklatúra

A 12. cikk szerinti (a referenciaportálon elérhető) ellenőrzőlistában használandó taxonómia és nómenklatúra *Az Európai Unió madarainak listája* (a továbbiakban: uniós madárlista ([2])) esetében használt taxonómiát és nómenklatúrát tükrözi. Az uniós madárlista 2015 augusztusában közzétett és 2018-ban frissített változata tartalmazta a taxonómia és nómenklatúra terén del Hoyo & Collar (2014) ([3]) által javasolt változtatásokat, valamint a releváns módosításokat del Hoyo & Collar (2016) alapján. Az IUCN által követett taxonómiai hivatkozásokkal való összhang fenntartása érdekében taxonómiai frissítésekre kerül sor.

Általában véve a jelentést elsősorban a fajok szintjén kell benyújtani, mivel ez az irányelv szövegében említett taxonómiai egység, valamint az EU madarainak korábbi átfogó állapotfelméréséhez használt egység. Az esetek kisebb részében azonban olyan „alfajegységek" – azaz alfajok vagy elkülöníthető állományok – tekintetében kell jelentést tenni, amelyek státusza különös jelentőségű és/vagy szakpolitikai fontosságú (pl. az irányelv mellékleteiben szereplő alfaj szintű felsorolásokkal összefüggésben). A fogalmakra és meghatározásokra vonatkozó technikai útmutatót tartalmazó iránymutatások részletesen kifejtik, hogy mely alfajállományokról kell külön jelentést benyújtani. Az egyszerűség kedvéért az alábbiakban legtöbbször a „faj" kifejezés szerepel még akkor is, ha ez az alfajegységekre is vonatkozik.

Rendszeresen előforduló fajok

A tagállamoknak jelentést kell tenniük minden „rendszeresen előforduló" költő fajról (még akkor is, ha azok állománya kicsi vagy „marginális" jellegű), hogy uniós szintű képet lehessen alkotni állományaik nagyságáról és az állományváltozás irányáról. Egy faj akkor tekinthető rendszeresen előfordulónak, ha például a jelentéstételi időszak hat évéből négy vagy több évben költött. Az ennél ritkábban előforduló fajokat akkor is jelenteni kell, ha előfordulásuk éveiben a nemzeti állományuk az EU teljes állományának jelentős hányadát (pl. > 1 %-át) teheti ki, vagy ha korábban gyakrabban fordultak elő (lásd még a „Kihalt fajok" című alábbi részt). Hasonló kritériumok alkalmazandók a releváns (lásd alább) telelő és vonuló fajokra. A rendszeresen előforduló fajokat PRE előfordulászkód jelöli a madárfajok referenciaportálon található 12. cikk szerinti ellenőrzőlistájában.

Téli idényben és vonuláskor előforduló madárfajok

Fontos telelő fajok

Emellett a tagállamoknak jelentést kell készíteniük egyes fontos telelő fajok – különösen a vándorló vízimadarak, például a szárnyas vadak (kacsa, liba és hattyú) és a gázlómadarak (partimadarak) – esetében, amelyek télen lényegesen nagyobb számban fordulnak elő az EU-ban, és/vagy amelyek állománynagysága és az állományváltozás iránya télen jobban monitorozott (amikor nagy számban gyűlnek össze viszonylag kis számú területen). E fajok esetében az uniós állománybecslés értékelése elsősorban (vagy egyes esetekben teljes mértékben) a téli állományok adatain alapulhat, ezért minden olyan tagállamnak telelési jelentést kell benyújtania, ahol e fajok rendszeresen telelnek (lásd még a „Rendszeresen előforduló fajok" című fenti részt). A fogalmak és meghatározások technikai útmutatója szolgál további információval a fajok azon alcsoportja mögött meghúzódó indokokról, amelyekre vonatkozóan kötelező a telelési jelentéstétel.

([2]) Lásd http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/eu_species/index_en.htm

([3]) del Hoyo, J. & Collar, N.J.: *HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 1: Non-passerines.* Lynx Edicions, Barcelona, 2014.

Különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó fajok (köztük az I. melléklet szerinti fajok) és a 2009/147/EK irányelv II. melléklete szerinti fajok telelési idényben és vonulás idején

Emellett telelési jelentést kell készíteni jó néhány egyéb, rendszeresen áttelelő fajról is, amelyek nem felelnek meg ugyan a fenti kritériumoknak, de szerepelnek az irányelv I. mellékletében, vagy amelyeket a tagállamok téli előfordulásuk miatt nemzeti szintű különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó telelő fajként tüntetnek fel / azonosítanak. Mindezen esetekben a telelési jelentések akkor is fontos információkkal szolgálnak az irányelv nemzeti végrehajtásához, ha az állomány nagyságáról és trendjéről jelentett adatok nem mindig használhatók az uniós telelő állomány átfogó értékeléséhez.

A tagállamoknak általában nem kell jelentést készíteniük a vonuló (azaz költő- és telelőhelyeik felé/felől vándorló) fajok állománynagyságáról, illetve az állományváltozás irányáról, mivel a kettős számlálás értelmezését lehetővé tévő részletes kiegészítő információk hiányában uniós szinten nehezen összesíthetők az állomány nagyságára és az állományváltozás irányára vonatkozó nemzeti adatok.

Mindazonáltal a vonulási idényről továbbra is jelenteni kell bizonyos fontos vándorló fajok esetében, amelyeknél egyébként fontos információk bejelentése maradna el. Közéjük tartoznak:

– a 2009/147/EK irányelv I. mellékletében felsorolt fajok,

– egyéb vándorló fajok, amelyeknek vonulás alatti előfordulása különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést vált ki nemzeti szinten ([4]) (a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában jelzettek szerint).

Ilyen esetben a(z) (egyszerűsített) vonulási jelentések más módon nem beszerezhető fontos információkkal szolgálnak például a különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó fajok állománynagyságáról és a fontos vándorló fajokat érintő nemzeti terhelésekről és veszélyekről.

A tagállamoknak jelentést kell tenniük a II. melléklet szerinti telelő fajokról, kivéve a helyhez kötött fajokat, amelyek esetében csak költési jelentés szükséges. Egyszerűsített vonulási jelentést kell adni a nem az országban telelő vagy költő, II. melléklet szerinti vonuló fajokról is.

Az e fajcsoportokra vonatkozó jelentéstételről további információkkal szolgál a

2. táblázat: A fajokra vonatkozó jelentési formátumnak a költési, telelési és vonulási idényekre kitöltendő szakaszai a madárfajok különböző kategóriái tekintetében

Kóborló és alkalmi fajok

A kóborló vagy a „véletlen folytán felbukkanó” madarak azok, amelyek jóval a szokásos költési, telelési vagy vonulási területükön kívülre tévedtek. Az uniós madárlista A. kategóriájának „kóborló” fajokra vonatkozó szakasza több mint 300 fajt tartalmaz, és több más faj is rendszeresen előfordul az EU egyes részein, ám más tagállamokban csak kóborló fajként. Mivel a kóborló madarak előfordulása nem kiszámítható és valószínűleg nagyrészt külső tényezők (a fontos vándorlási időszakok alatti éghajlati viszonyok, EU-n kívüli trendek) eredménye, így nincs szükség a 12. cikk szerinti jelentésekben való szerepeltetésükre. Ugyanez vonatkozik az „alkalmi” fajokra, amelyek közelebb lehetnek a szokásos elterjedési területükhöz, de amelyek előfordulása nem rendszeres vagy állandó az adott tagállamban és/vagy idényben (vö. „Rendszeresen előforduló fajok” fent).

Újonnan megjelenő fajok

Esetenként előfordulhat, hogy egy faj még nem költ vagy telel rendszeresen, de – pl. a szomszédos országokban észlelt nemrégi előfordulási minták vagy hasonló trendek alapján – feltehető, hogy a faj már a kolóniaképzés vagy a rendszeres látogatóvá válás folyamatában van. Ilyen esetben a tagállamoknak még akkor is érdemes jelentést tenniük az adott fajról, ha nem lehetséges az alábbi összes releváns szakasz és mező adatait megadni. A nemzeti ellenőrzőlistában „ARR” előfordulással szereplő fajoknál – ami azt jelzi, hogy a rövid távú trendidőszakban képeztek kolóniát a tagállamban – egyes mezők (pl. 4.2.1. „Hosszú távú trend – Időszak”) esetében enyhülnek a „QA/QC” ellenőrzések. Ha a faj még nem szerepel a fajok tagállami ellenőrzőlistáján, akkor a jelentéstételi mechanizmusról szóló nemzeti jelentés benyújtásakor feltüntethető.

A nulla kiindulási állománynagyságból (azaz az újonnan megjelenő fajokból) adódó trendnagyságok jelentésének speciális kérdésére vonatkozó útmutatásért lásd még a 4.1.3. „Rövid távú trend – Nagyság” mezőt.

([4]) A 4. cikk (2) bekezdése szerint.

Kihalt fajok

A nemzeti szinten 1980 előtt (azaz a 2009/147/EK irányelv elfogadásának/hatálybalépésének időpontja körül) kihalt fajokról nem kell jelentést készíteni, kivéve, ha nemzeti visszatelepítési projekt van folyamatban. Ugyanakkor jelentést kell benyújtani minden olyan fajra vonatkozóan, amely korábban rendszeresen előfordult, de 1980 óta nemzeti szinten kihalt (azaz a nemzeti ellenőrzőlistán „EXBA" előfordulással szerepel). Ez magában foglalja azon fajokat is, amelyekről az utolsó feljegyzés (még ha csak egyetlen egyedről van is szó) az irányelv tagállamon belüli hatálybalépése után történt; ezek a fajok korábban állandó/rendszeres előfordulást mutattak a tagállamban.

Azon korábbi költő fajokat, amelyek már nem költenek rendszeresen, de a költési időszakban még mindig előfordulnak (pl. pár nélküli egyedek formájában), a tagállamoknak továbbra is „rendszeresen előforduló" fajként kell kezelniük ([5]), különösen akkor, ha státuszuk (pl. a 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti felsorolás és/vagy általános ritkaság) azt jelenti, hogy kis számú egyed folyamatos jelenléte még mindig szélesebb körű érdeklődésre tarthat számot.

Azon fajokat, amelyek kisebb egyedszámú kolóniákat képeztek, de nem telepedtek meg és ezért 1980 óta nemzeti szinten ismét mind kihaltak, alkalmi fajként kell kezelni és nem szükséges jelenteni.

Bár az „EXBA" kóddal felsorolt fajoknál nem mindig lehetséges az összes vonatkozó szakasz és mező kitöltése, fontos megadni az évet, amelyben a faj nemzeti szinten kihalt (vagy, ha ez nem volt egyértelmű, megszűnt rendszeresen előfordulni ([6])), valamint nemzeti állománya (és adott esetben költőterülete) 1980 körüli hozzávetőleges nagyságát, hogy figyelembe vehető legyen a csökkenés mértéke és üteme (lásd még a 4.1.3. „Rövid távú trend – Nagyság" mezőt a trendidőszak alatt kihalt fajokhoz tartozó trendnagyságra vonatkozó részletesebb útmutatóért).

Nem őshonos állományok

Az irányelv 1. cikkében meghatározott „természetesen előforduló vadon élő madarak" mellett az irányelv II. mellékletében felsorolt három, nagyrészt betelepített faj (*Branta canadensis* ([7]), *Meleagris gallopavo* és *Phasianus colchicus* ([8])) esetében, valamint a *Columba livia* vadon élő állományaira vonatkozóan is jelentést kell tenni. Az egyéb nem őshonos fajok (köztük az uniós madárlista C. kategóriájában felsoroltak ([9])) esetében nem kötelező, de érdemes jelentést tenni, ha a tagállam olyan faj nem őshonos állományának ad otthont, amely máshol az EU-ban természetes előfordulású (és ezért az A. kategória „őshonos"/„rendszeres" alatt szerepel az uniós madárlistában), vagy ha a faj veszélyt jelent az őshonos állományokra/fajokra (pl. az idegenhonos inváziós fajok uniós jegyzékén szereplő fajokra ([10]): *Oxyura jamaicensis*, *Alopochen aegyptiaca*, *Threskiornis aethiopicus*, *Corvus splendens, Pycnonotus cafer* és *Acridotheres tristis*).

1. táblázat

A 12. cikk szerinti ellenőrzőlistában szereplő előfordulási kategóriák és fajkódok szerint jelentendő fajok összefoglalása

Előfordulási kód/fajkód (a referenciaportálon található 12. cikk szerinti ellenőrzőlistából)	Leírás	Jelentéstételi kötelezettség
PRE	Rendszeresen jelen van	Jelentendő
ARR	Újonnan megjelenő	Nem kötelező, de érdemes
EXBA	1980 után kihalt fajok	Jelentendő

([5]) További részletek is közlendők, pl. „2008 óta nincs megerősítve a faj költése, de egy vagy két pár nélküli egyedet még mindig rendszeresen észlelnek a költési időszakban" a 3.7. „További információk" mezőben.

([6]) A nemzeti kihalás számos esete bizonyos fokú szakértői megítélést/értelmezést igényel, mivel gyakran nehezebb megerősíteni egy faj hiányát, mint a jelenlétét.

([7]) Kóborlóként a *Branta canadensis* vadon élő egyedei (Grönlandról vagy Észak-Amerikából) is előfordulhatnak az EU-ban, de a fentiek a betelepített állományokra összpontosítanak.

([8]) Bár egyes források arra utalnak, hogy a *Phasianus colchicus* valamennyi, a Kaukázustól nyugatra élő állománya betelepítések eredménye (akár már i. e. 1300-ban; Hagemeijer & Blair, 1997), mások szerint a Görögországban megmaradt állomány és a korábbi bulgáriai állomány valóban őshonos (volt) (pl. Sokos & Birtsas, 2014).

([9]) Lásd http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/eu_species/index_en.htm

([10]) Lásd https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm

pl.A115-X	Az X egy faj nem őshonos alállományát jelöli	Nem kötelező, de érdemes. Kötelező jelentéstétel CSAK az A044-X *Branta canadensis,* A115-X *Phasianus colchicus,* A460-X *Meleagris gallopavo* (nem őshonos állományok) és az A206-X *Columba livia* (elvadult állományok) esetében

Magyarázó megjegyzések a madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentési formátum kitöltéséhez

A jelentési formátumot a 2. táblázatban vázolt kritériumok alá tartozó mindegyik fajra és idényre vonatkozóan ki kell tölteni. A jelentendő fajok a 12. cikk szerinti ellenőrzőlistában vannak felsorolva.

Egyes tagállamok esetében külön jelentési formátum biztosítandó a szubnacionális egységek számára. Ez az Azori-szigetekre (Portugália), Madeirára (Portugália) és a Kanári-szigetekre (Spanyolország) vonatkozik. A korábbi uniós szintű értékelések azt mutatták, hogy számos makaronéziai madárállomány esetében az állapot és az állományváltozás iránya jelentősen eltér az ibériaiakétól, ezért a szubnacionális területekre külön jelentéstétel vonatkozik a 2008–2012-es jelentéstételi időszak óta.

A madárfajok állapotára és állományváltozásuk irányára vonatkozó jelentési formátum („fajok jelentése”) tizenegy szakaszból áll, az alábbiak szerint:

Idényre vonatkozó jelentéstétel

(1) Fajra vonatkozó információk

(2) Idény

(3) Állománynagyság

(4) Az állományváltozás iránya

(5) A költőterület térképe és mérete

(6) A költőterületre jellemző trend

(7) Főbb terhelések és veszélyek

(8) Állományvédelmi intézkedések

(9) Natura 2000 (különleges madárvédelmi területek [KMT]) lefedettsége

Faj/alfaj szintű jelentéstétel

(10) A nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervekkel (SAP), kezelési tervekkel (MP) és rövid kezelési nyilatkozatokkal (BMS) kapcsolatos munka előrehaladása

(11) A 2009/147/EK irányelv II. melléklete szerinti fajokkal kapcsolatos információk

2. táblázat

A fajok jelentési formátumának a költési, telelési és vonulási időszakra kitöltendő szakaszai a madárfajok különböző kategóriáira vonatkozóan (beleértve a 2009/147/EK irányelv I. és II. melléklete szerinti fajokat és a különleges madárvédelmi terület [KMT] minősítést kiváltó egyéb vándorló fajokat is)

	I. melléklet szerinti és KMT-minősítést kiváltó költési (beleértve helyhez kötött)	I. melléklet szerinti és KMT-minősítést kiváltó telelési	I. melléklet szerinti és KMT-minősítést kiváltó vonulási	II. melléklet szerinti költési (beleértve helyhez kötött)	II. melléklet szerinti telelési	II. melléklet szerinti vonulási	Egyéb költési	Egyéb fontos telelési
Idényre vonatkozó jelentéstétel								
1. Fajra vonatkozó információk	X	X	X	X	X	X	X	X
2. Idény	X	X	X	X	X	X	X	X
3. Állománynagyság	X	X	X	X	X	ha KMT-minősítést kiváltó(*)	X	X
4. Az állományváltozás iránya	X	X	nem kötelező	X	X	nem kötelező	X	X
5. A költőterület térképe és mérete	X	-	–	X	–	–	X	–
6. A költőterületre jellemző trend	X	-	–	X	–	–	X	–
7. Főbb terhelések és veszélyek	X	X	X	X	X	ha KMT-minősítést kiváltó(*)	–	–
8. Állományvédelmi intézkedések	X	X	X	X	X	ha KMT-minősítést kiváltó(*)	–	–
9. Natura 2000 KMT lefedettsége	X	X	X	ha KMT-minősítést kiváltó	ha KMT-minősítést kiváltó	ha KMT-minősítést kiváltó	–	–
Fajra vonatkozó jelentéstétel								
10. Cselekvési és kezelési tervek előrehaladása	adott esetben	adott esetben	adott esetben	adott esetben	adott esetben	adott esetben	adott esetben	adott esetben
11. II. melléklethez kapcsolódó információk	ha szerepel a II. mellékletben	ha szerepel a II. mellékletben	ha szerepel a II. mellékletben	X	X	X	–	–

(*) Továbbá nem kötelező a KMT-minősítést nem kiváltó, II. melléklet szerinti vonuló fajokhoz.

A 2. táblázatban szereplő „költési", „telelési" és „vonulási" a jelentéstételi formátum 2. szakaszában kiválasztott idénynek felel meg.

A fajok jelentendő előfordulásának további magyarázatát a „Jelentendő fajok" című fenti szakasz tartalmazza.

A 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti helyhez kötött fajokhoz csak egy, a költési időszak adatain alapuló jelentést kell benyújtani (költési jelentés), de a (7. és 8. szakaszban jelentett) terheléseknek és veszélyeknek, illetve állományvédelmi intézkedéseknek nemcsak a költési időszakhoz tartozó terhelésekre vagy intézkedésekre, hanem az egész évre ki kell terjedniük.

A 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti és a különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó más, a tagállamon belül különböző költő, telelő és/vagy vonuló állományokat mutató fajokhoz külön jelentést kell készíteni a költő, a telelő és néhány kiválasztott vonuló faj esetében, a 12. cikk szerinti ellenőrzőlistában foglaltaknak megfelelően.

A II. melléklet szerinti helyhez kötött fajok esetében csak a költési időszakra vonatkozó jelentést kell benyújtani.

A 10. szakaszt a nemzetközi ([11]) fajvédelmi cselekvési tervvel (SAP), kezelési tervvel (MP) és rövid kezelési nyilatkozattal (BMS) rendelkező fajok esetében kell kitölteni (a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában meghatározottak szerint).

Bár a jelentésben felhasznált adatok nem teljes egészét a jelentéstételi időszakban gyűjtik össze, a jelentésnek a jelentéstételi időszak (pl. 2019–2024) szempontjából releváns információkat kell tartalmaznia. Emellett, bár a jelentéstételi formátum nem minden szakasza kötelező az összes mellékletre és idényre vonatkozóan, ezen információkat határozottan érdemes benyújtani, ha rendelkezésre állnak.

Az uniós elemzés során való felhasználás elősegítése és a szélesebb olvasói kör érdekében ajánlott a szabad szöveges információkat angol nyelven megadni.

1. FAJRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Az 1. szakaszt a madárfajok referenciaportálon található 12. cikk szerinti ellenőrzőlistájában felsorolt minden rendszeresen előforduló faj esetében ki kell tölteni.

1.1. Tagállam

A tagállamoknak a referenciaportálon található lista megfelelő országkódjait kell használniuk. A legtöbb esetben ez egyszerűen az adott tagállam kétjegyű ISO 3166 kódját jelenti. Néhány tagállam esetében külön jelentést kell tenni a szubnacionális egységekre (tekintettel a különálló földrajzi területeken élő egyes fajok vagy állományok státuszára), az Azori-szigetek (Portugália), Madeira (Portugália) és a Kanári-szigetek (Spanyolország) esetében pedig a referenciaportálon meghatározott négyjegyű szubnacionális kódot kell használni.

1.2. Fajkód

A tagállamoknak a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában (és kódlistájában) megadott fajkódokat kell használniuk. Szükség esetén új kódok is kiadhatók. A referenciaportálon további információ található a fajkódok listájáról és az esetleges módosításokról.

1.3. EURING-kód

A tagállamoknak a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában (és kódlistájában) megadott EURING-kódokat kell használniuk. Az európai madárgyűrűzés koordinálása céljából az Európában őshonos szinte minden madárfajhoz (és több alfajhoz) egyedi EURING-kódokat rendeltek, amelyeket széles körben használnak ([12]).

1.4. Faj tudományos neve

A tagállamoknak a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában megadott tudományos neveket kell használniuk, ami már nagyrészt *Az Európai Unió madarainak listája* ([13]) legutóbbi változatában elfogadott nómenklatúrát és taxonómiát tükrözi. Néhány esetben a tudományos névre vonatkozó bejegyzés tartalmazza az angol „all others" [minden egyéb] kifejezést annak jelzésére, hogy a szóban forgó taxonómiai egység magában foglalja az irányelv mellékleteiben kifejezetten fel nem sorolt összes többi (őshonos) alfajt (pl. a 2009/147/EK irányelv I. mellékletében felsorolt „*Accipiter gentilis all others*", vö. „*Accipiter gentilis arrigonii*"). Az IUCN által követett taxonómiai hivatkozásokkal való összhang fenntartása érdekében taxonómiai frissítésekre kerül sor.

([11]) Vagy legalább „multilaterális" (néhány SAP és BMS az egyetlen országban endemikus taxonokra vonatkozik).
([12]) https://euring.org/data-and-codes/euring-codes
([13]) http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/eu_species/index_en.htm

1.5. **Alfajállomány**

Adott esetben a tagállamoknak a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában szereplő alfajállomány leírásait kell használniuk. Sok esetben az alfajállományok neve az AEWA fajok elkülönülő repülési útvonalú állományainak azonosítására használt rövid leírásokhoz kapcsolódik. Más esetekben a taxonómia vagy nómenklatúra ellenőrzőlistában alkalmazott kezelését pontosítják, vagy segítenek megkülönböztetni az EU-n belül máshol őshonos fajok betelepített állományait.

1.6. **Faj alternatív tudományos neve (nem kötelező)**

Ha az 1.4. mezőben megadott tudományos név eltér az általános nemzeti használatban lévőtől, a tagállamok itt alternatívát is megadhatnak.

1.7. **Közönséges név (nem kötelező)**

Ha a tagállamok a faj (vagy alfaj) nemzeti szinten használt közönséges nevét kívánják megadni, ezt itt tehetik meg. Ez akkor lehet hasznos, ha a jelentéstervezetet olyan személyeknek juttatják el észrevételezés céljából, akik esetleg nem ismerik a tudományos nevet, vagy ha a jelentést a nyilvánossággal közlik.

2. **IDÉNY**

2.1. **Idény**

Válassza ki az idényt, amelyben a jelentett adatok többségét gyűjtötték, a „Költési”, „Telelési” és „Vonulási” lehetőségek közül.

2.2. **Első jelentéstétel**

Itt kell feltüntetni, ha a fajt első alkalommal jelentik a tagállamban. Az első jelentéstétel mező olyankor használható, ha egy fajt újonnan jelentenek, vagy olyan idényben jelentenek, amelyről korábban nem érkezett jelentés. Ez a mező nem használható olyan esetekben, amikor a faj taxonómiai nevét frissítették. Előfordulhat, hogy a jelentéstételi formátumban néhány mező nem alkalmazható az első alkalommal bejelentett fajokra, pl. az utolsó jelentéstételi időszak óta bekövetkezett változás és a változás okának feltüntetésekor. Az első jelentéstétel „Igen” megadásával jelezhető a mezőben.

2.3. **További információk**

E mezőben a tagállamok szabad szövegként bármilyen fontosnak ítélt információt jelenthetnek. A faj első jelentése esetén fejtse ki az okot (azaz újonnan észlelt faj vagy egyéb ok). E szakaszban nem kötelező semmilyen további információ megadása.

3. **ÁLLOMÁNYNAGYSÁG**

3.1. **Év vagy időszak**

Írja be az évet vagy időszakot, amelyben az állomány nagyságát legutóbb meghatározták: ÉÉÉÉ (év) és ÉÉÉÉ–ÉÉÉÉ (időszak, év–év).

Sok jelentés tartalmaz időszakokat, mivel számos faj állománynagyságát rendszerint a nemzeti atlaszprojektek során becsülik meg, amelyek általában évekig tartó terepmunkát foglalnak magukban. Számos esetben a terepmunka az aktuális jelentéstételi időszakon kívülre is kiterjed. A jelentett évnek vagy időszaknak azt a tényleges időszakot kell lefednie, amelyben az adatokat gyűjtötték.

Egyes esetekben az állománynagyságot egy korábbi jelentéstételi időszakban végzett teljes fajszámlálás vagy összeírás alapján becsülik meg, amelyet azonban a rendszeres monitoring eredményeivel vagy a terepi adatgyűjtésre szolgáló online rendszerek adatainak felhasználásával frissítettek. Azt az évet vagy időszakot kell jelenteni, amelyhez az állománynagyság jelentett becslése tartozik.

3.2. **Állománynagyság**

A tagállamoknak a madárfajok ellenőrzőlistájában az egyes faj – idény kombinációkhoz meghatározott állományegységeket (3.2. a) „Egység” mező) kell használniuk. Az egyes fajok teljes uniós állománynagyságának kiszámítása érdekében minden tagállamnak ugyanazt az állományegységet használva kell jelentenie nemzeti adatait. A költő fajok döntő többsége esetében a költő pár („p”) egység alkalmazásával kell a számokat jelenteni, elismerve, hogy számos faj, köztük számos gyakori és elterjedt faj becslései a gyakorlatban gyakran a költési időszakban elfoglalt területek (pl. éneklő hímek) számán alapulnak. Ha a költő állomány nagyságát költő párban jelentik, de a számadatok más egységben gyűjtött elsődleges terepadatokból származnak (pl. egyes tengeri madarak esetében a látszólag foglalt fészkek), ez az információ a 3.7. „További információk” mezőben adható meg.

A szokatlan/összetett költésbiológiájú vagy rejtőzködő életmódú fajokat érintő esetek elenyésző számában más egységek – például költő nőstények („bfemales") vagy hívó hímek („cmales") – a párnál megfelelőbbek az állománynagyság jelentéséhez. E fajok közé tartoznak egyes rétihéjják, vízicsibék, túzokok és fajdok. Az ilyen fajok állománynagyságának jelentéséhez használandó egységek a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában szerepelnek.

A „telelési" és „vonulási" időszak jelentéseiben az állománynagyság adott esetben az egyed („i") egység használatával jelentendő.

Az állománynagyság-értékek jelentéséhez három mező áll rendelkezésre: „b) Legkisebb"; „c) Legnagyobb"; és „d) Legjobb egyedi érték". A használt mezők száma az adott fajhoz rendelkezésre álló állománynagyság-információk jellegétől függően változik (lásd alább), de a következő logikai kombinációk egyikét kell követnie: b) és c); csak d); vagy b), c) és d).

Ha nem létezik pontos becslés az állomány nagyságáról, és csak tartománybecslések (azaz legkisebb–legnagyobb érték) állnak rendelkezésre, akkor ezt a két értéket a b) és c) mezőben kell megadni. A tagállamoknak még kevéssé ismert fajok esetében is érdemes megadniuk egy valószínűsíthető legkisebb és legnagyobb állománynagyságot, hogy minimálisra csökkenjen a teljes uniós állomány nagyságának és az állományváltozás irányának (a nemzeti állománynagyságok „súlyozásával" végzett) becslésébe átvitt bizonytalanság, de ha ez nem lehetséges, alsó határ a 3.2. d) mezőben is jelezhető (lehetőleg kiegészítő megjegyzéssel a 3.7. mezőben, pl. „A legnagyobb állománynagyság valószínűleg nem haladja meg a 100 000 párt"), a 3.3. „Becslés típusa" mezőben a „legkisebb" opció kiválasztásával.

Ha az állomány nagyon jól monitorozott (és gyakran, de nem mindig, viszonylag kicsi), akkor egyetlen pontos érték is rendelkezésre állhat, amely esetben ez adható meg a d) mezőben. Máskor tartomány (legkisebb–legnagyobb) és átlag vagy „legvalószínűbb" érték állhat rendelkezésre, amely esetben ezek mind megadhatók a b), c) és d) mezőkben.

Abban az esetben, ha az állománynagyságnak csak a legkisebb (vagy legnagyobb) értéke ismert (pl. szakértői vélemény alapján), ezt a d) „Legjobb egyedi érték" mezőbe kell beírni, és NEM a b) „Legkisebb" vagy c) „Legnagyobb" mezőbe. Ennek kifejtése a 3.7. (További információk) mezőben lehetséges.

Amennyiben nyers adatok és/vagy pontos becslések állnak rendelkezésre, ezeket tagállami szintű kerekítés nélkül kell jelenteni; az ilyen kerekítésre szükség szerint később kerül sor uniós szinten.

Ha a faj 1980 óta nemzeti szinten kihalt (azaz előfordulása „EXBA" kóddal szerepel a nemzeti ellenőrzőlistán), a d) mezőben „0" szerepeltetendő, ideális esetben pedig a kihalás időpontját (pl. „Utolsó észlelt költés 1998-ban") is fel kell tüntetni a 3.7. mezőben. Ha nem egyértelmű, hogy a faj nemzeti szinten kihalt-e, vagy nagyon kis egyedszámban még mindig létezik, a b) és c) mezőben „0", illetve „1" érték tüntethető fel.

3.3. **Becslés típusa**

Válassza ki a 3.2. mezőben jelentett állománynagyság becslési típusának legmegfelelőbb leírását. Ha a 3.2. mező b), c) és d) részében is adtak meg értéket, válassza ki az adatokat legjobban leíró kategóriát (gyakran „többéves átlag" vagy „95 %-os konfidencia-intervallum"). A lehetőségek részletezése alább látható:

– legjobb becslés – az elérhető legjobb számadat (beleértve, ha csak az állománynagyság legnagyobb értéke áll rendelkezésre) vagy intervallum, amely például állományösszeírásból, helyiségek adatainak összeállításából, állománysűrűségen és elterjedési adatokon alapuló becslésből vagy szakértői véleményből származik, de amelyre nem számítottak 95 %-os konfidenciahatárokat. A 3.4. mezőben jelezhető, hogy a legjobb becslés monitoringadatokból, extrapolációból vagy szakértői véleményből származik-e,

– többéves átlag – átlagos érték (és intervallum, azaz a legrosszabb és legjobb évek becslése), ha az állománynagyságot több éven át becsülték a jelentéstételi időszak alatt (a 3.1. mezőben foglaltak szerint),

– 95 %-os konfidencia-intervallum – mintavételes adatfelvételekből származó becslések vagy olyan modell, amelyhez 95 %-os konfidenciahatárok számíthatók (a 3.2. b) és 3.2. c) mezőben jelzettek szerint) a (3.2. d) mezőben szereplő) legjobb egyedi értékre,

– legkisebb – ha nem áll rendelkezésre elegendő adat még egy lazán behatárolt becsléshez sem, de az állománynagyság tudottan egy bizonyos érték felett van, vagy ha a jelentett intervallumbecslések olyan mintavételes adatfelvételből vagy monitoring projektből származnak, amely valószínűleg alábecsüli a tényleges állománynagyságot.

Ha intervallumot (3.2. b) „Legkisebb” és 3.2. c) „Legnagyobb” mező) és egyedi értékeket (3.2. d) „Legjobb egyedi érték”) is jelentettek, a 3.3. „Becslés típusa” mezőnek a legpontosabb becslésnek kell megfelelnie. Ezt a 3.7. „További információk” mezőben kell feltüntetni.

3.4. **Alkalmazott módszer**

E mező a 3.2. mező szerinti állománynagyság becsléséhez használt módszertan részletezésére szolgál. Válassza ki az alábbi kategóriák egyikét:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés (pl. az ismert elterjedés többségének mintavételes adatfelvételéből);

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján (pl. az elterjedési terület egy kis részének mintavételes adatfelvételéből, sűrűség/abundancia és elterjedési adat alapú modellek felhasználásával, vagy trendadatokkal frissített meglévő becslésből);

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Ha intervallumot (3.2. b) „Legkisebb” és 3.2. c) „Legnagyobb” mező) és egyedi értékeket (3.2. d) „Legjobb egyedi érték”) is jelentettek, az alkalmazott módszernek a legpontosabb becslésnek kell megfelelnie. Ezt a 3.7. „További információk” mezőben kell feltüntetni.

3.5. **Források**

A fenti 3.1–3.4. mezőben jelentett adatok ellenőrzési nyomvonalának biztosításához adja meg az e mezők kitöltéséhez használt fontos hivatkozások vagy egyéb információforrások adatait. Ilyen források lehetnek például közzétett dokumentumok, adatbázisokban tárolt nem közzétett adatok, weboldalak és szakértői munkacsoportok. Célszerű elegendő információt megadni ahhoz, hogy a jelentést felülvizsgáló (vagy hat vagy 12 éven belül frissítő) személy tisztában legyen a jelentésben szereplő információ eredetével.

3.6. **Változás és a változás oka (az előző jelentés óta)**

E mezőben jelezhető, hogy az utolsó jelentéstételi időszak óta történt-e változás a bejelentett állománynagyságban, és ha igen, akkor itt írható le a változás jellege.

Változás esetén jelezze, hogy melyik alkalmazandó az alábbi b)–f) lehetőségek közül (a b)–f) lehetőségeknél többre is adható „Igen” válasz ([14]):

a) nem, nincs változás;

b) igen, valódi változás miatt;

c) igen, jobb ismeretek vagy pontosabb adatok miatt;

d) igen, eltérő módszer alkalmazása miatt ([15]) (beleértve a taxonómiai változást);

e) igen, de a változás jellege ismeretlen;

f) igen, egyéb okok miatt.

Végezetül jelezni kell, hogy főként a következőknek köszönhető-e az eltérés (válasszon egy lehetőséget):

a) valódi változás;

b) jobb ismeretek vagy pontosabb adatok;

c) eltérő módszer alkalmazása;

d) ismeretlen;

e) egyéb indok.

([14]) Gyakori jelenség, hogy egy ritka faj fokozott figyelmet kap. Ennek nyomán többen keresik és találják meg, ami a becsült állománynagyság felülvizsgálatát és gyakran jelentős növekedését eredményezi. Mindemellett a megbízható korábbi trendeket mutató területekről származó adatok elemzése alapján továbbra is egyértelmű lehet a faj állományának tulajdonképpeni csökkenése. Ebben az esetben a fenti „jobb ismeretek/pontosabb adatok” lehetőséget kell választani. A 3.7. „További információk” mezőben a tagállam további részleteket adhat meg arról, hogy miért nőtt a becsült állománynagyság annak ellenére, hogy a 3. szakaszban állománycsökkenést jelentettek.

([15]) Az „eltérő módszer” alatt a jobb értelmezést vagy az alapul szolgáló adatok értelmezési hibáinak kijavítását kell feltüntetni.

Ha egy tagállam további információt kíván megadni, ezt a 3.7. „További információk” mezőben teheti meg. Az „igen, egyéb okok miatt” mező bejelölését a „További információk” alatt tovább kell pontosítani. E mezőt csak nagyon korlátozott esetekben szabad használni.

3.7. **További információk (nem kötelező)**

E nem kötelező mezőben adhatók meg a 3.1–3.6. mezőben az állománynagyság értékeléséhez jelzett adatokkal kapcsolatos kiegészítő, szabad szöveges információk, mint például az állománynagyság helyszíni becslésének költő párokra való átváltásához használt átváltási tényezők részletei (lásd a 3.2. mező szövegét) vagy a változás egyéb okai (3.6. mező). Ide az is beírható, ha például egy tagállam a módszerek változása miatt az előző jelentésben foglalttal azonos állománynagyságot jelent annak ellenére, hogy valódi változás történt.

4. **AZ ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁS IRÁNYA**

4.1. **Rövid távú trend (elmúlt 12 év)**

A 4.1.1–4.1.5. mezőben 12 éves időszak alapján adható információ az állománynagyság rövid távú trendjéről.

4.1.1. *Rövid távú trend – Időszak*

A rövid távú trendidőszak 12 év (ami körülbelül két jelentéstételi ciklusnak felel meg). A 2019–2024-es jelentéseknél ez azt jelenti, hogy az időszak 2013–2024 vagy az ehhez minél közelebb eső időszak. Némi rugalmasság megengedett, így bár a trendeket ideális esetben a 2013–2024-es időszakra kell jelenteni, elfogadhatók például a 2010–2021-es időszak adatai is, ha az elérhető legjobb adatok az ezen években végzett adatfelvételekhez kapcsolódnak, vagy ha egy korábbi végpont használata azt jelenti, hogy a 12. cikk szerinti nemzeti jelentés késedelem nélkül benyújtható. Mindazonáltal megjegyzendő, hogy mivel az átfogó uniós szintű trend becsléséhez a nemzeti trendeket össze kell vonni, az „ideális” trendidőszakra nem jelentett trendeket adott esetben extrapolálni vagy csonkolni kell (további információkért lásd a fogalmak és meghatározások technikai útmutatóját). Az újonnan megjelenő fajok esetében a trendeket ideális esetben úgy kell jelenteni, hogy a faj első költési/előfordulási éve a kezdőév; pl. ha a fajnál 2018-ban észleltek először költést, akkor a 2019–2024-es jelentéstételi időszakhoz 2018–2024 lenne a rövid távú trendidőszak.

4.1.2. *Rövid távú trend – Irány*

Jelezze, hogy a 4.1.1. mezőben jelentett időszakban milyen volt az állományváltozás iránya (csak egy lehetőség választható):

a) stabil;

b) ingadozó;

c) növekvő;

d) csökkenő;

e) bizonytalan;

f) ismeretlen.

A „stabil” trendeknek az enyhén „növekvő” vagy „csökkenő” trendektől való megkülönböztetése az adott fajhoz elérhető trendinformációk jellegétől függ. Statisztikailag megbízható monitoringadatok megléte esetén lehetővé kell tenni a viszonylag enyhe – de statisztikailag szignifikáns – növekedések vagy csökkenések megkülönböztetését (és így jelentését) (pl. ha a változás 95 %-os konfidencia-intervallumai nincsenek nullával átfedésben). Másfelől, ha a trendirány-kategóriába való besorolás kevésbé megbízható adatokon (vagy szakértői véleményen) alapul, egy meghatározott küszöbérték (trendidőszak alatti 10 %-os átfogó változás) alkalmazandó a „stabil” és a „növekvő” vagy „csökkenő” trendek megkülönböztetésére. A tagállamoknak mindkét esetben a 4.3. „További információk” mezőben érdemes jelezniük a releváns magyarázó/kiegészítő információkat (pl. „A közös nemzeti madármonitoring-rendszerből származó rövid távú trend –0,4 % volt a 2013–2024-es időszakban (95 %-os KI mellett: = –1,1 % és +0,4 % évente), így a teljes időszakra vonatkozó változás –4 % volt (95 %-os KI: –11 % és +4 %); ezért »stabil« minősítést kapott.”). További útmutatásért lásd a fogalmak és meghatározások technikai útmutatóját.

Az „ingadozó” azon fajokra vonatkozik, amelyek átlagos állományszintje nem változott jelentősen a trendidőszakban, de amelyeket esetenként az abundancia egy-két nagyságrendű komoly évközi változásai jellemeznek. A jellemzően ilyen dinamikát mutató fajok közé tartoznak a boreális és sarkvidéki költő fajok, például egyes baglyok és keresztcsőrűek, amelyek abundanciája szorosan összefügg a táplálék ciklikus csúcsokat és mélypontokat mutató elérhetőségével, de a kategória a kedvezőtlen vagy változó éghajlati viszonyok által különösen érintett fajokra is vonatkozhat. A tagállamok felé az a kérés, hogy korlátozzák e kategória használatát az állomány legalább ≥ 50 %-os évközi növekedését/csökkenését mutató fajokra. Azon fajok tartoznak ide, amelyekről összességében megállapítható, hogy „rendszeresen” (pl. többnyire) költenek vagy telelnek, ám lehet, hogy mégsem fordulnak elő minden évben.

A „bizonytalan” kategória olyankor használandó, ha elérhetők ugyan monitoringadatok, de nem elegendők a két vagy több trendirány közötti, pl. az ingadozó vagy a csökkenő trend közötti megbízható döntés meghozatalához. Ennek oka lehet a kis mintanagyság és/vagy az, hogy a monitoringrendszereket csak viszonylag nemrégiben hozták létre. A 4.3. „További információk” mezőben jelezhetők egyéb részletek, pl. a „valós” trendre vonatkozóan elérhető adatokról és/vagy szakértői véleményről. A TRIM ([16]) által a „bizonytalan” kategóriába sorolt, közös nemzeti madármonitoring-rendszerből származó trendeket ebben (nem pedig az „ingadozó”) kategóriában kell jelenteni. További útmutatásért lásd a fogalmak és meghatározások technikai útmutatóját.

Az „ismeretlen” trendkategória csak abban az esetben használható, ha a faj országos trendjéről nem áll rendelkezésre semmilyen – mennyiségi vagy minőségi – információ. A nemzeti szakértőknek azonban még ebben az esetben is gyakorta lehet elképzelése a valószínűbb trendforgatókönyveket – vagy legalábbis a potenciális növekedés vagy csökkenés lehetséges „határait” – illetően, és ennek bármilyen formában történő megadása ([17]) nagyon hasznos lehet az állományok uniós szintű állománybecslése során.

A fogalmak és meghatározások technikai útmutatója tartalmaz további útmutatást az állományváltozás iránya tekintetében.

4.1.3. *Rövid távú trend – Nagyság*

Ha a 4.1.2. mezőben „növekvő”, „csökkenő” vagy „bizonytalan” szerepel, akkor a 4.1.1. mezőben jelzett trendidőszak alatt az állománynagyság teljes százalékos változását kell megadni.

Válasszon a következő lehetőségek közül:

a) Legkisebb.

b) Legnagyobb.

c) Legjobb egyedi érték.

– Ha a nagyság csak tartományként áll rendelkezésre (pl. 20–30 %), akkor ezt a két értéket az „a) Legkisebb” és „b) Legnagyobb” rovatban kell megadni.

– Ha pontos számadat (pl. 27 %) áll rendelkezésre, akkor ezt a „c) Legjobb egyedi érték” rovatban kell megadni.

– Amennyiben átlag vagy „legvalószínűbb” trend áll rendelkezésre, 95 %-os konfidenciahatárok mellett, úgy e három érték megadható a c), a), illetve b) rovatban.

– Abban az esetben, ha csak a legkisebb (vagy legnagyobb) érték ismert (pl. szakértői vélemény alapján), ezt a „Legjobb egyedi érték” mezőbe kell beírni, és NEM az a) „Legkisebb” vagy b) „Legnagyobb” mezőbe.

– A negatív nagyságértékeket (azaz a „–” jelet) minden negatív trendnagyságnál fel kell tüntetni, beleértve azokat az eseteket is, amikor az irány jelzése már „csökkenő”. A felesleges adatbevitel elkerülése érdekében azonban a pozitív trendeknél nem szükséges a „+” jel feltüntetése (azaz a „15” értékű trendnagyság jelentése értelemszerűen +15 %). A negatív trendeknél megjegyzendő, hogy a „Legkisebb” és „Legnagyobb” mezők matematikailag a legkisebb és legnagyobb értékekre (nem pedig a legkisebb és legnagyobb csökkenésekre) vonatkoznak.

A trendidőszak során kolóniát képzett vagy megtelepedett (pl. a madárfajok nemzeti ellenőrzőlistájában újonnan megjelenőként [„ARR”] felsorolt) fajok konkrét esetében bármilyen állománynövekedés nagyságát a kezdeti év állománynagysága alapján kell kiszámítani ([18]). Például a 2019–2024-es jelentéstételi időszak esetében, ha egy faj először 2018-ban költött (egy pár), de a 2024-es költő állomány nyolc pár, akkor a 4.1.1. mezőbe „2018–2024” írandó, a 4.1.2. mezőben a „növekvő” választandó ki, a 4.1.3. c) mezőben pedig „700” (azaz az egyről nyolcra történő százalékos növekedés) szerepeltetendő. Ideális esetben a 4.3. „További információk” mezőben kiegészítő megjegyzés is feltüntetendő, megerősítve a kolóniaképzés évét és az állomány kezdeti nagyságát (pl. „A faj 2018-ban költött először [egy pár]”).

Ezzel szemben a trendidőszak alatt nemzeti szinten kihalt fajok esetében egyszerűen a 100 %-os csökkenés jelzése nem biztosítja a csökkenés relatív jelentőségének értékeléséhez szükséges összes információt (ha a kiindulási állomány például egy és 100 egyedről csökken nullára, akkor ez mindkét esetben 100 %-os csökkenést jelent). Egy olyan faj példájában, amelynek költő állománya 2014-ben 10 pár volt, de amely költő fajként 2021-ben kihalt, a 4.1.1. mezőbe „2014–2021” írandó, a 4.1.2. mezőben a „csökkenő” választandó ki és a 4.1.3. c) mezőben „–100” szerepeltetendő, míg a 4.3. „További információk” mezőben kiegészítő megjegyzéssel kell jelezni a 2014-es állománynagyságot (pl. „*A 2014. évi 10 költő párról a faj 2021-ben költő fajként kihalt.*”).

([16]) Trends and Indices for Monitoring data [freeware program]: számos közös madármonitoring-rendszer használja a nemzeti adatfelvételi adatok elemzéséhez (lásd https://pecbms.info/methods/software/).

([17]) Például a 4.3. „További információk” mezőben tett *„Nincs megbízható információ a rövid távú trendről, de nem feltételezhető, hogy az ideális trendidőszak alatt 30 %-nál nagyobb mértékben csökkent vagy nőtt volna”* megjegyzés.

([18]) Ezzel elkerülhető a százalékos arány nulla alapértékből való kiszámításának problémája.

Bár a jelentés szerint „stabil” vagy „ingadozó” trendek esetében ([19]) nem kötelező a trendnagyság, ám a 4.1.3. mezőben ez is megadható. A 4.3. „További információk” mezőben bármely fontos további magyarázó/kiegészítő információ megadható – például a „stabil” trendek konfidencia-intervallumai vagy az ingadozásokra vonatkozó további részletek.

4.1.4. *Rövid távú trend – Alkalmazott módszer*

Használja az alábbi kategóriák egyikét:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés (pl. az állománynagyság teljes összeírásokból származó két becslésének összehasonlítása, vagy jó statisztikai erejű, célzott állománymonitoring);

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján (pl. csak viszonylag kis állománymintából gyűjtött adatokból származó trendek, vagy elégtelen mintanagyság alapján, vagy más mérésekből extrapolált trendek);

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Csak egy kategória választható; amennyiben az adatokat több forrásból állították össze, válassza ki a legfontosabb adatforrás kategóriáját.

Az „Alkalmazott módszer” mező a rövid távú trend irányára (4.1.2. mező) és nagyságra (4.1.3.) egyaránt vonatkozik, mivel e két mező egy értékelés részét képezi, és mindkettőt itt kell figyelembe venni.

4.1.5. *Források*

A fenti 4.1.1–4.1.4. mezőben jelentett adatok ellenőrzési nyomvonalának biztosításához adja meg az e mezők kitöltéséhez használt fontos hivatkozások vagy egyéb információforrások adatait. Ilyen források lehetnek például közzétett dokumentumok, adatbázisokban tárolt nem közzétett adatok, weboldalak és szakértői munkacsoportok. Célszerű elegendő információt megadni ahhoz, hogy a jelentést felülvizsgáló (vagy hat vagy 12 éven belül frissítő) személy tisztában legyen a jelentésben szereplő információ eredetével.

4.2. **Hosszú távú trend (kb. 1980 óta)**

4.2.1. *Hosszú távú trend – Időszak*

A hosszú távú trendek jelentésének ideális időszaka kb. 1980-tól (a 2009/147/EK irányelv elfogadásának/hatálybalépésének időpontjától) kb. a jelentéstételi időszak utolsó évéig tart. E tekintetben azonban van némi rugalmasság, ezért ha egy tagállam (például) 1980-ban, 1995-ben, 2015-ben és 2020-ban végzett nemzeti összeírásokat, az 1980 és 2020 közötti trendet a 2019–2024-es jelentéstételi időszakra vonatkozóan kell jelenteni. Az 1980 óta kolóniát képző fajok esetében a trendeket ideális esetben úgy kell jelenteni, hogy a faj első költési/előfordulási éve a kezdőév; pl. ha a fajnál 2000-ben észleltek először költést, akkor a hosszú távú trendidőszak 2000-től indulna. Az újonnan megjelenő fajok esetében a kezdő időpont az utolsó két jelentési időszakba esne (azaz a 2019–2024-es jelentéstételi időszaknál 2013 és 2024 közé, lásd még a 4.1.1. mező szövegét).

A monitoringrendszer 2000 előtti állományadataival nem rendelkező tagállamoknak érdemes a trendre vonatkozó információk más lehetséges forrásait, például a Birds in Europe ([20]) két kiadását tanulmányozniuk, amelyek az 1970–1990 és 1990–2000 közötti időszakra vonatkozóan a legtöbb faj tekintetében (alátámasztó hivatkozások kíséretében) sávos becsléseket adnak a nemzeti állomány változásának irányáról.

4.2.2. *Hosszú távú trend – Irány*

Lásd a fenti 4.1.2. Rövid távú trend – Irány mezőt.

Ha a trendirány-kategoriába való besorolás kevésbé megbízható adatokon (vagy szakértői véleményen) alapul, egy meghatározott küszöbérték (hosszú távú trendidőszak alatti 20 %-os átfogó változás) alkalmazandó a „stabil” és a „növekvő” vagy „csökkenő” trendek megkülönböztetésére (a 10 %-os küszöbértéket a 4.1.2. mező alkalmazza a rövid távú trend esetében).

A fogalmak és meghatározások technikai útmutatója tartalmaz további útmutatást az állományváltozás iránya tekintetében.

([19]) Az uniós szintű trend becslésekor e trendeket összességében nettó változás nélküliként kezelik.

([20]) Tucker, G.M. & Heath, M.F. Birds in Europe: their conservation status. [Európa madarai: védettségi helyzetük]. BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 3), Cambridge, Egyesült Királyság, 1994.
BirdLife International: *Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status* [Európa madarai: állománybecslések, trendek és védettségi helyzet]. BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 12), Cambridge, Egyesült Királyság, 2004.

4.2.3. *Hosszú távú trend – Nagyság*

Lásd a fenti 4.1.3. Rövid távú trend – Nagyság mezőt.

4.2.4. *Hosszú távú trend – Alkalmazott módszer*

Lásd a fenti 4.1.4. Rövid távú trend – Alkalmazott módszer mezőt.

4.2.5. *Források*

Lásd a fenti 4.1.5. mezőt.

4.3. **További információk (nem kötelező)**

E szakaszban adhatók meg az állományváltozás 4.1. és 4.2. szakasz szerinti irányának értékeléséhez szolgáltatott adatokkal kapcsolatos kiegészítő, szabad szöveges információk (javaslatokhoz lásd az előző mezők szövegét).

5. **A KÖLTŐTERÜLET TÉRKÉPE ÉS MÉRETE**

A legtöbb uniós tagállamban már léteznek a fészkelő madarak nemzeti atlaszai, 2020-ban pedig megjelent az Európa Fészkelő Madarainak Atlasza („EBBA2") új kiadása ([21]). Ezzel szemben csak kevés országban adták ki a telelő madarak nemzeti atlaszát, és számos madárfaj egyébként is sokkal mobilisabb télen. Ezért nem kell a téli elterjedésre vonatkozó adatokat szolgáltatni.

5.1. **Érzékeny fajok**

Egyes fajokra nézve különös veszélyt jelent a zaklatás, az illegális leölés vagy a begyűjtés, és ezért az elterjedésükre vonatkozó részletes információk nyilvánosságra hozatala nagyban fokozhatja védettségük vagy kezelésük kockázatát. Az esetek kis részében a tagállamok veszélyeztetettnek tekinthetnek egy fajt, ha annak elterjedését az előírt szabványos 10×10 km-es rácshálóval teszik nyilvánosan elérhetővé (lásd az 5.3. szakaszt). Amennyiben az elterjedésre vonatkozó információ – ha az 5.3. mezőben foglalt előírások szerint jelentik – minősítése „érzékeny", ez „Igen" beírásával jelezhető e mezőben.

Ha egy faj „érzékeny" jelölést kap, a Bizottság és az EEA nem hozza nyilvánosságra az elterjedését (például az információ nyilvánosan elérhető adatbázisban vagy internetes oldalon való közzétételével).

5.2. **Év vagy időszak**

Írja be az évet (pl. 2021) vagy időszakot (pl. 2019–2023), amikor a költőterületet legutóbb meghatározták. Sok jelentés tartalmaz időszakokat, mivel a legtöbb faj elterjedését rendszerint a nemzeti atlaszprojektek során térképezik fel, amelyek általában évekig tartó terepmunkát foglalnak magukban. A jelentett évnek vagy időszaknak azt a tényleges időszakot kell lefednie, amelyben az adatokat gyűjtötték.

Amennyiben nincsenek friss atlaszinformációk, a tagállamoknak érdemes más adatok – például az éves monitoring-rendszerek eredményei, internetről gyűjtött adatok, illetve nemzeti vagy regionális adatfelvételek – felhasználásával elvégezniük a nemzeti elterjedés újratérképezését a naprakészebb adatok jelentéséhez. Ilyen esetben az elterjedést ábrázoló térképet az előző jelentéstételi időszak adataira alapozva, illetve a rendszeres monitoring eredményeivel frissített régebbi elterjedési adatok vagy az adatgyűjtésre szolgáló online rendszerek adatainak felhasználásával kell elkészíteni. Azt az évet vagy időszakot kell jelenteni, amelyhez a bejelentett elterjedés tartozik.

5.3. **A költőterületet ábrázoló térkép**

Az elterjedést ábrázoló térképet a vonatkozó metaadatokkal (vetület, dátum, méretarány) együtt kell benyújtani. A szabványt 10×10 km ETRS89 rácscellák jelentik LAEA (EPSG:3035) vetület mellett ([22]). Az elterjedésre vonatkozó adatkészlet azon 10 km-es rácscellákból áll, ahol a költést észlelik vagy valószínűsítik (lásd az alábbi útmutatót a faj

([21]) https://ebba2.info/

([22]) Európai földi vonatkoztatási rendszer 1989; Lambert-féle területtartó azimutális vetület, paraméterei: kiindulási szélesség 52°N, kiindulási hosszúság 10°E, hamis északi 3 210 000,0m, hamis keleti 4 321 000,0m (EPSG 3035 alapú). A rács kezdőpontja a http://www.eionet.europa.eu/gis vetület 0mN 0mE értékéből kerül kiszámításra.

elterjedésének feltérképezéséhez); attribútumadatok használata nem megengedett a faj rácscellában való jelenlétének vagy hiányának jelzésére. A metaadatokban az INSPIRE iránymutatások szerint kell feltüntetni az időszakot, amelynek során az elterjedésre vonatkozó adatokat gyűjtötték ([23]). A költőterületet ábrázoló térképekre vonatkozó műszaki leírások a referenciaportálon találhatók.

A tagállamok vagy az olyan kisebb területek, mint a Kanári-szigetek, Madeira vagy az Azori-szigetek 1x1 km-es rácsot alkalmazó térképeket használhatnak. Ezeket az európai szintű megjelenítés céljából 10x10 km nagyságúra összesítik.

Az egyes tagállamokra vonatkozó rácsok letölthetők a referenciaportálról.

A térképen minden egyes rácscellában fel kell tüntetni a faj költési előfordulását (azaz jelenlétét vagy hiányát). Általában csak a „megerősített", „valószínű" vagy „lehetséges" költést mutató rácscellákat kell szerepeltetni; a költési kategóriák és kódok meghatározását lásd az új Európa Fészkelő Madarainak Atlasza „Módszertan" részének 2. táblázatában ([24]). Azon esetekben azonban, amikor az adatfelvételek lefedettsége és az adatok hozzáférhetősége tudottan gyenge, szakértői ismeretek vagy modellezés útján olyan cellák is bevonhatók, amelyekben valószínűleg költő állományok (különösen gyakori fajok) találhatók. Ilyen esetben az adatok megbízhatóságára vonatkozó kiegészítő információk az 5.8. „További információk" mezőben adhatók meg.

5.4. **A költőterület mérete**

A tagállamban az aktuális elterjedés teljes nagyságát km²-ben kell megadni. A legtöbb esetben ez az elfoglalt 10×10 km-es négyzetek számának 100-szorosa. A költőterületet olyan (10x10 km-es vagy 1x1 km-es) rácsoknak kell reprezentálniuk, amelyek részben vagy egészben a tagállamon belül találhatók (azaz a tagállam határai által metszett rácsokat teljes egészében számolni kell).

Lokalizált fajok esetében az elterjedés finomabb felbontással is jelenthető; például az egyetlen helyre korlátozódó faj esetében a költőterület annak a helyiségnek a területe, ahol a faj előfordul, és amely több hektár is lehet.

5.5. **Alkalmazott módszer**

E mező az 5.4. mező szerinti költőterület méretének megállapításához használt módszertan részletezésére szolgál. Válassza ki az alábbi kategóriák egyikét:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Amennyiben az adatokat több forrásból állították össze, használja a legfontosabb adatforrás kategóriáját.

Az „Alkalmazott módszer" „d) Elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat" formában jelentendő, ha a költőterület kiterjedésének becsléséhez alapul szolgáló (átfogó térképezés, modellezés vagy extrapoláció, vagy – kivételesen – szakértői értelmezés útján kapott) térkép a faj feltételezett aktuális elterjedésének kevesebb mint 75 %-át fedi le, és a becslés során nem használtak más adatokat e hiány pótlására (azaz az így kapott térkép a faj feltételezett elterjedését illetően hiányos és így a költőterület alábecsült).

5.6. **További térképek (nem kötelező)**

Ez azon esetekre vonatkozik, amikor egy tagállam az 5.3. mező szerinti szabványos térképtől eltérő kiegészítő térképet kíván benyújtani. Megjegyzendő, hogy ez a mező nem kötelező és nem helyettesíti az 5.3. mező szerint szükséges térkép benyújtását.

([23]) A 2019–2024-es időszak esetében az INSPIRE-hez való igazodás további részleteit a téradatokra vonatkozó kézikönyv tartalmazza.
([24]) https://ebba2.info/about/methodology/

A 10×10 km-es értékűtől eltérő felbontású vagy az ETRS89 LAEA (EPSG:3035) típusútól eltérő rácsú térképek itt jelenthetők.

5.7. **Források**

A fenti 5.1–5.6. mezőkben jelentett adatok ellenőrzési nyomvonalának biztosításához adja meg az e mezők kitöltéséhez használt fontos hivatkozások vagy egyéb információforrások adatait. Ilyen források lehetnek például közzétett dokumentumok, adatbázisokban tárolt nem közzétett adatok, weboldalak és szakértői munkacsoportok. Célszerű elegendő információt megadni ahhoz, hogy a jelentést felülvizsgáló (vagy hat vagy 12 éven belül frissítő) személy tisztában legyen a jelentésben szereplő információ eredetével.

5.8. **További információk (nem kötelező)**

E szakaszban adhatók meg az 5.1–5.7. mezőkben a költőterület értékeléséhez jelzett adatokkal kapcsolatos kiegészítő, szabad szöveges információk (legfeljebb 500 karakter).

6. A KÖLTŐTERÜLETRE JELLEMZŐ TREND

6.1. **Rövid távú trend (elmúlt 12 év)**

A 6.1.1–6.1.5. mezőkben 12 éves időszak alapján adható információ a költőterületre rövid távon jellemző trendről. A rövid távú trendek esetében, amennyiben adatok nincsenek vagy nem ismertek, célszerű szakértői véleményt vagy más adatforrásokat használni, pl. ha a fajspecifikus újabb vizsgálatok betekintést engednek a közelmúltat jellemző trendekbe, vagy – nagyon ritka/lokalizált költő fajok esetében – a korábbi/meglévő költőhelyek ismerete lehetővé teheti az egyszerű összehasonlítást (pl. 2013-ban három helyen volt ismert a költés és 2024-ben ugyanazon a három területen még mindig előfordult, így a rövid távú trend alapvetően stabil), a trend iránya ezen információkat felhasználva szakértői vélemény alapján értékelhető.

6.1.1. *Rövid távú trend – Időszak*

A rövid távú trendidőszak 12 év (két jelentéstételi ciklus). A 2019–2024-es jelentéseknél ez azt jelenti, hogy az időszak 2013–2024 vagy az ehhez minél közelebb eső időszak. Némi rugalmasság megengedett, így bár a trendeket ideális esetben a 2013–2024-es időszakra kell jelenteni, az eltérő, de összehasonlítható időszak (pl. 2009–2023) adatai is elfogadhatók, ha az elérhető legjobb adatok az ezen években végzett adatfelvételekhez kapcsolódnak. Az újonnan megjelenő fajok esetében a trendeket ideális esetben úgy kell jelenteni, hogy a faj első költési éve a kezdőév, pl. ha a fajnál 2018-ban észleltek először költést, akkor a 2019–2024-es jelentéstételi időszakhoz 2018–2024 lenne a rövid távú trendidőszak. Jelezze az e mezőben használt időszakot.

6.1.2. *Rövid távú trend – Irány*

Jelezze, hogy a 6.1.1. mezőben jelentett időszakban milyen volt a költőterületre jellemző trend (csak egy lehetőség választható):

a) stabil;

a) ingadozó;

b) növekvő;

c) csökkenő;

d) bizonytalan;

e) ismeretlen.

A különböző trendirány-kategóriák értelmezésére és használatára vonatkozó további útmutatásért lásd a 4.1.2. Rövid távú trend – Irány mező szövegét. Az „ingadozó” kategória valószínűleg kevésbé lesz jellemző az elterjedésre, mint az állományváltozás irányára, de így is helyénvaló lehet például azon esetekben, ha egy (rendszeresen előforduló) faj nemzeti elterjedésére erősen hatnak a máshol uralkodó szezonális viszonyok (pl. délebbre eső kedvelt vizes élőhelyek kiszáradása).

6.1.3. *Rövid távú trend – Nagyság*

Ha a 6.1.2. mezőben „növekvő”, „csökkenő” vagy „bizonytalan” szerepel, akkor a 6.1.1. mezőben jelzett trendidőszak alatt az elterjedés teljes százalékos változását kell megadni.

Válasszon a következő lehetőségek közül:

a) Legkisebb.

b) Legnagyobb.

c) Legjobb egyedi érték.

– Ha csak intervallum (pl. 20–30 %) lehetséges, akkor ezt a két értéket az „a) Legkisebb” és „b) Legnagyobb” rovatban kell megadni.

– Ha pontos számadat (pl. 27 %) áll rendelkezésre, akkor ezt a „c) Legjobb egyedi érték” rovatban kell megadni.

– Ha átlag vagy „legvalószínűbb” trend áll rendelkezésre, 95 %-os konfidenciahatárok mellett, úgy e három érték megadható a c), a) és b) rovatban.

– Abban az esetben, ha csak a legkisebb (vagy legnagyobb) érték ismert (pl. szakértői vélemény alapján), ezt a „Legjobb egyedi érték” mezőbe kell beírni, és NEM az a) „Legkisebb” vagy b) „Legnagyobb” mezőbe. A negatív nagyságértékeket (azaz a „–” jelet) minden negatív trendnagyságnál fel kell tüntetni, beleértve azokat az eseteket is, amikor az irány jelzése már „csökkenő”. A felesleges adatbevitel elkerülése érdekében azonban a pozitív trendeknél nem szükséges a „+” jel feltüntetése (azaz a „15” értékű trendnagyság jelentése értelemszerűen +15 %). A negatív trendeknél megjegyzendő, hogy a „Legkisebb” és „Legnagyobb” mezők matematikailag a legkisebb és legnagyobb értékekre (nem pedig a legkisebb és legnagyobb csökkenésekre) vonatkoznak.

Ha rendelkezésre áll, a trend nagysága „stabil” vagy „ingadozó” trendek esetében is jelenthető.

A trendidőszak során akár kolóniát képző, akár nemzeti szinten kihalt fajok állományának konkrét eseteire vonatkozó útmutatásért lásd a 4.1.3. Rövid távú trend – Nagyság mező szövegét.

6.1.4. *Rövid távú trend – Alkalmazott módszer*

E mező a rövid távú állománynagyság kiszámításához használt módszertan részletezésére szolgál. Válassza ki az alábbi kategóriák egyikét:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés (pl. két, pontos elterjedési adatokon alapuló elterjedési térkép összehasonlítása, vagy egy faj jó statisztikai erejű, célzott monitorozása);

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján (pl. más célra gyűjtött előfordulási adatokból vagy az élőhely földrajzi elterjedési területének csak egy részéről gyűjtött adatokból kapott trendek, vagy az élőhely elterjedését előrejelző egyes mutatók, például a felszínborítás változásának mérésén alapuló trendek);

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

6.1.5. *Források*

A fenti 6.1.1–6.1.4. mezőkben jelentett adatok ellenőrzési nyomvonalának biztosításához adja meg az e mezők kitöltéséhez használt fontos hivatkozások vagy egyéb információforrások adatait. Ilyen források lehetnek például közzétett dokumentumok, adatbázisokban tárolt nem közzétett adatok, weboldalak és szakértői munkacsoportok. Célszerű elegendő információt megadni ahhoz, hogy a jelentést felülvizsgáló (vagy hat vagy 12 éven belül frissítő) személy tisztában legyen a jelentésben szereplő információ eredetével.

6.2. **HOSSZÚ TÁVÚ TREND (KB. 1980 ÓTA)**

6.2.1. *Hosszú távú trend – Időszak*

A hosszú távú trendek jelentésének ideális időszaka kb. 1980-tól (a madárvédelmi irányelv elfogadásának/hatálybalépésének időpontjától) kb. a jelentéstételi időszak utolsó évéig tart. E tekintetben azonban van némi rugalmasság, ezért ha egy tagállam (például) 1980-ban, 1995-ben, 2015-ben és 2020-ban végzett nemzeti atlasz adatfelvételeket, az 1980 és 2020 közötti trendet a 2019–2024-es jelentéstételi időszakra vonatkozóan kell jelenteni.

Az 1980 óta kolóniát képző fajok esetében a trendeket ideális esetben úgy kell jelenteni, hogy a faj első költési éve a kezdőév; pl. ha a fajnál 2000-ben észleltek először költést, akkor a hosszú távú trendidőszak 2000-től indulna. Az újonnan megjelenő fajok esetében a kezdő időpont az utolsó két jelentési időszakba esne (azaz a 2019–2024-es jelentéstételi időszaknál 2013 és 2024 közé, lásd még a 6.1.1. mező szövegét).

A 2000 előtti elterjedési trendadatokkal nem rendelkező tagállamoknak javasolt az eredeti EBCC Atlasz ([25]) vagy a *Birds in Europe* ([26]) tanulmányozása, amely az 1970 és 1990 közötti időszakra vonatkozóan sávos becsléseket ad a nemzeti elterjedés trendjéről.

6.2.2. *Hosszú távú trend – Irány*

Lásd a fenti 6.1.2. Rövid távú trend – Irány mezőt.

6.2.3. *Hosszú távú trend – Nagyság*

Lásd a fenti 6.1.3. Rövid távú trend – Nagyság mezőt.

6.2.4. *Hosszú távú trend – Alkalmazott módszer*

Lásd a fenti 6.1.4. Rövid távú trend – Alkalmazott módszer mezőt.

6.2.5. *Források*

Lásd a 6.1.5. mezőt.

6.3. **További információk (nem kötelező)**

E szakaszban adhatók meg a 6.1. és 6.2. mezőben a költőterületre jellemző trend értékeléséhez jelzett adatokkal kapcsolatos kiegészítő, szabad szöveges információk (legfeljebb 500 karakter). Előfordulhat például, hogy egy tagállam információt kíván szolgáltatni a földrajzi kiterjedést illető (rövid vagy hosszú távú) változásokról vagy a költőterület széttagoltságáról, még ha annak teljes nagysága terén nem is számol be változásról.

7. **FŐBB TERHELÉSEK ÉS VESZÉLYEK**

E szakasz célja, hogy információt rögzítsen az egyes fajok esetében a visszaszorulást, az egyedszámok csökkenését vagy az elterjedési terület csökkenését okozó főbb tényezőkről. Az alábbi csoportokhoz a szakaszt (a madárfajok 12. cikk szerinti ellenőrzőlistájában felsorolt) minden rendszeresen előforduló faj esetében ki kell tölteni:

– a 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti fajok;

– a 2009/147/EK irányelv II. melléklete szerinti költő és telelő fajok;

– bármely egyéb vándorló faj, amely nemzeti szinten különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést vált ki.

A tagállamoknak érdemes ezt az információt megadniuk azon maradék fajokhoz, amelyeknél ez az információ rendelkezésre áll.

A 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti fajok és a különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó egyéb fajok idény szerinti költési, telelési vagy vonulási jelentéseivel kapcsolatos további információ itt található

2. táblázat: A fajokra vonatkozó jelentési formátumnak a költési, telelési és vonulási idényekre kitöltendő szakaszai a madárfajok különböző kategóriái tekintetében

Az aktuális jelentéstételi időszakban fellépett terhelések befolyásolják a faj vagy annak élőhelye(i) hosszú távú életképességét; a veszélyek olyan jövőbeli/előre látható hatások (a következő két jelentéstételi időszakban), amelyek valószínűleg hatással lesznek a faj és/vagy élőhelye(i) hosszú távú életképességére (lásd a 3. táblázatot). A veszélyek jelentése nem elkülönítve történik; a „folyamatban lévő és a jövőben is várható” időzítéssel jelentett terhelés terhelésnek és veszélynek is, míg a „csak a jövőben” időzítéssel jelzett terhelés csak veszélynek minősül. A veszélyek közé az észszerűen valószínűnek tartható (pl. az éppen jelentett aktuális terhelések vagy az előrelátható fejlesztési projektek alapján) kérdések sorolandók. A terhelések és veszélyek meghatározását az alábbi 3. táblázat tartalmazza.

([25]) Hagemeijer, E.J.M. & Blair, M., eds. *The EBCC Atlas of European Breeding Birds: their distribution and abundance* [Európa fészkelő madarainak EBCC atlasza: elterjedés és abundancia]. T & A D Poyser, London, 1997.

([26]) Tucker, G.M. & Heath, M.F. Birds in Europe: their conservation status. [Európa madarai: védettségi helyzetük]. BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 3), Cambridge, Egyesült Királyság, 1994.

3. táblázat

Terhelés és veszély meghatározása (a 12. cikk szerinti jelentéstétel összefüggésében)

	Hatás fellépési időszaka/meghatározás	Időkeret
Terhelés	Jelenleg és/vagy az aktuális jelentéstételi időszak (bármely része vagy egésze) alatt.	Aktuális 6 éves időszak.
Veszély	Várhatóan az aktuális jelentéstételi időszakot követő jövőben fellépő tényezők.	Jövőbeli két jelentéstételi időszak, azaz az aktuális jelentéstételi időszak végét követő 12 éven belül.

7.1. **A terhelések jellemzése**

Adja meg a terhelések listáját: legfeljebb 20 terhelést soroljon fel. A terhelések listája a referenciaportálon érhető el.

Minden egyes madártaxon esetében:

a) a hierarchikus lista második szintjének kódjával legfeljebb 20 tételt válasszon ki a terhelésekhez. A terhelések és veszélyek listája a referenciaportálon érhető el;

b) minden egyes terheléshez jelezze a fellépés időkeretét jelentő **időzítést**;

Időzítés	
A múltban, de intézkedések következtében jelenleg nem fennálló	Az aktuális jelentéstételi időszak valamely pontján abbamaradt terhelések jelentéséhez. Kiválasztása esetén nem kell kitölteni a hatókörre és a hatásra vonatkozó mezőt.
Folyamatban lévő	A jelentéstételi időszak alatt folyamatban lévő terhelések jelentéséhez, azaz nincs bizonyíték arra vonatkozóan, hogy bizonyos intézkedések nyomán abbamaradtak volna.
Folyamatban lévő és a jövőben is várható	Mind terhelések, mind veszélyek jelentéséhez. Kiválasztása esetén nem kell kitölteni a hatókörre és a hatásra vonatkozó mezőt a bejegyzés veszélyhez tartozó része esetében; csak a terheléshez tartozó részt illetően kell kitöltést végezni.
Csak a jövőben	Veszélyek jelentéséhez. Kiválasztása esetén nem kell kitölteni a hatókörre és a hatásra vonatkozó mezőt.

c) mindegyikhez jelezze a terhelés által érintett állomány arányát (**hatókör**) – „egész > 90 %”, „többség 50–90 %” vagy „kisebbség < 50 %”;

Hatókör (érintett állomány aránya)* [*csak „folyamatban lévő” és „folyamatban lévő és a jövőben is várható” időzítés esetén kell kitölteni. Bár az utóbbi veszélyeket is magában foglal, a „hatókör” és a „hatás” csak a terhelésekkel foglalkozik]	
Egész > 90 %	A terhelés a tagállamban jelentett állomány több mint 90 %-át érinti
Többség 50–90 %	A terhelés a tagállamban jelentett állomány 50–90 %-át érinti
Kisebbség < 50 %	A terhelés a tagállamban jelentett állomány kevesebb mint 50 %-át érinti

d) jelezze a faj állományára vagy élőhelyére gyakorolt **hatást** – „erős hatás”, „közepes hatás” vagy „gyenge hatás”. A hatás azt jelzi, hogy a terhelés hogyan befolyásolja a faj állományának vagy élőhelyének visszaszorulását;

Hatás (a faj állományára vagy élőhelyére)* [*csak „folyamatban lévő” és „folyamatban lévő és a jövőben is várható” időzítés esetén kell kitölteni. Bár az utóbbi veszélyeket is magában foglal, a „hatókör” és a „hatás” csak a terhelésekkel foglalkozik].	
Erős hatás	A felsorolt terhelés a faj állományának vagy élőhelyének visszaszorulásához hozzájáruló igen jelentős tényező. Fontos közvetlen vagy azonnali hatást gyakorol az állományra.
Közepes hatás	A felsorolt terhelés hozzájárul a faj állományának vagy élőhelyének visszaszorulásához, de nem erős vagy gyenge hatású terhelés. Közepes közvetlen/azonnali vagy közvetett hatást gyakorol az állományra.
Gyenge hatás	A felsorolt terhelés hozzájárul a faj állományának vagy élőhelyének visszaszorulásához, bár nem ez a fő tényező, más terhelésekkel és/vagy tényezőkkel együttesen.

e) jelezze a helyszínt, ahol a terhelés elsősorban jelentkezik. Csak egy lehetőség választható.

Helyszín* [*válassza ki a terhelés elsődleges fellépési helyének megfelelő lehetőséget]	
A tagállamon belül	A tagállamon belül, illetve a tagállamon belül és kívül fellépő, de a nemzeti madárállományra megközelítőleg azonos hatást gyakorló terhelések esetében választandó
Máshol az EU-ban	Ha a terhelés elsősorban az EU-ban máshol lép fel (de a tagállamon belül is felléphet)
Az EU-n kívül	Amennyiben tudott, hogy a terhelés elsősorban az uniós tagállamokon kívül lép fel
Az EU-n belül és kívül egyaránt	Amennyiben a terhelés az EU-n belül és kívül egyaránt fellép
Ismeretlen	A terhelés fellépésének helyszíne nem ismert

A terhelés átfogó kihatásának – az időzítés, hatókör és hatás mezőkben foglaltak szerint – tükröznie kell a terhelésnek a faj trendjeire gyakorolt befolyását.

Ha a terhelések közül az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajt választanak, kötelező e fajok nevének megadása az f) pontban. E fajok esetében egy legördülő lista áll rendelkezésre. Az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékéhez lásd a 12. cikk szerinti referenciaportált. Ha a terhelés „Az Unió számára veszélyt jelentőtől eltérő egyéb idegenhonos inváziós fajt” érint, nem kötelező e fajok nevének megadása a g) pontban. Kérjük, válasszon az EASIN adatbázisból (lásd a 12. cikk szerinti referenciaportált). Mindkét esetben egynél több faj is választható.

Ha egy tagállam további információt kíván megadni egy bizonyos terhelés jellegéről, ezt a 7.4. „További információk” mezőben teheti meg.

A terhelés/veszélyek jelentéstételére vonatkozó részletesebb útmutató az iránymutatásokban, valamint a terhelések és veszélyek listájának megjegyzéseiben található a referenciaportálon.

7.2. **Alkalmazott módszerek (nem kötelező)**

Az opcionális „Alkalmazott módszerek” mező a terhelések jelentéstételéhez kapcsolódó általános információk jelzésére szolgál, és adott terhelések esetében nem kötelező. Amennyiben egy adott terheléshez módszertant alkalmaznak, ez az információ a 7.4. „További információk” mezőben adható meg.

Válassza az alábbi kategóriák egyikét:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Csak egy kategória választható; amennyiben az adatokat több forrásból állították össze, válassza ki a legfontosabb adatforrás kategóriáját.

7.3. **Információforrások (nem kötelező)**

A fenti 7.1. mezőben jelentett adatok ellenőrzési nyomvonalának biztosításához a tagállamok megadhatják a jelentett terheléseket bizonyítékkal alátámasztó kulcsfontosságú hivatkozások vagy egyéb források részleteit. Ilyen források lehetnek például közzétett dokumentumok, adatbázisokban tárolt nem közzétett adatok, weboldalak és szakértői munkacsoportok. Ha a 7.2. mezőben szakértői véleményt jeleztek, az e mezőben részletezhető. Célszerű elegendő információt felsorolni ahhoz, hogy a jelentést felülvizsgáló (illetve hat vagy 12 éven belül frissítő) személy tisztában legyen a jelentésben szereplő információ eredetével.

7.4. **További információk (nem kötelező)**

Ha egy tagállam további információkat kíván közölni bizonyos terhelésekről (pl. becslések adott terhelés, például az illegális leölés által okozott éves elhullásról) vagy módszertanról, akkor azt e mezőben teheti meg.

8. **ÁLLOMÁNYVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

A tagállamoknak ismertetniük kell az olyan fajok esetében hozott legfontosabb állományvédelmi intézkedéseket, amelyekhez ezen információ megadása szükséges (lásd:

2. táblázat: A fajok jelentési formátumának a madárfajok különböző kategóriáihoz a költési, telelési és vonulási idényekre kitöltendő szakaszai). A tagállamoknak érdemes ezt az információt a maradék fajokhoz is megadniuk, ha az rendelkezésre áll.

8.1. **Az intézkedések státusza**

Válassza ki, hogy szükség van-e intézkedésekre. Ha a válasz „Igen”, akkor a következő lehetőségek közül kell választani (csak egy lehetőség választható):

a) azonosított de még nem megvalósult intézkedések;

b) szükséges, de nem azonosítható intézkedések;

c) az azonosított intézkedések egy része megvalósult;

d) az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult.

8.2. **A megvalósult intézkedések hatóköre**

Az azonosított intézkedések egy része megvalósult (8.1. c)) vagy az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult (8.1. d)) esetében jelezze az azok által befolyásolt állomány arányát:

a) < 50 %;

b) 50–90 %;

c) > 90 %.

Az értékelést általános módon kell elvégezni.

8.3. **A megvalósult intézkedések fő célja**

A. Jelezze a megvalósult intézkedések fő céljait. Ez a rész csak megvalósult állományvédelmi intézkedések esetében töltendő ki (8.1. c) „Az azonosított intézkedések egy része megvalósult” mezőben „Igen” bejelölése vagy 8.1. d) „Az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult” mezőben „Igen” bejelölése). Több cél határozható meg:

a) a faj aktuális elterjedésének, állományának és/vagy élőhelyének fenntartása;

b) a faj aktuális elterjedésének kiterjesztése;

c) az állománynagyság növelése és/vagy az állománydinamika javítása (szaporodási siker javítása, elhullás csökkentése, kor/ivar struktúra javítása);

d) a faj élőhelyének helyreállítása.

B. A megvalósult intézkedések fő céljának meghatározásához kérjük, jelezze, hogy a szándék (csak egy lehetőség választható):

– az aktuális állapot fenntartása,

– az elterjedési terület kiterjesztése,

– az állomány növelése vagy javítása,

– az élőhely helyreállítása.

E mező célja nem az intézkedések hatásának, hanem a végrehajtott intézkedések tervezett céljának a leírása. A választ az alábbi 8.5. mező fejti ki részletesebben.

8.4. **Az intézkedések helyszíne**

Jelezze, hogy az intézkedéseket többnyire hol hajtják végre. Ez a rész csak megvalósult állományvédelmi intézkedések esetében töltendő ki (8.1. c) és d) „Az azonosított intézkedések egy része megvalósult" és „Az azonosított intézkedések többsége/összessége megvalósult" mezőben „Igen" bejelölése) – (csak egy lehetőség választható):

a) csak a Natura 2000 hálózaton belül;

b) a Natura 2000 hálózaton belül és kívül egyaránt;

c) csak a Natura 2000 hálózaton kívül.

E mező az állományvédelmi fellépés fő hangsúlyának helyét próbálja megragadni. Válassza tehát az a) lehetőséget, ha az állományvédelmi intézkedések összessége vagy döntő többsége a Natura 2000 hálózatra korlátozódik, a b) lehetőséget, ha a Natura 2000 hálózaton belüli és kívüli intézkedések végrehajtását célzó erőfeszítések nagyjából egyenlőek, és a c) lehetőséget, ha az intézkedések összességét vagy döntő többségét a Natura 2000 hálózaton kívül hajtják végre.

8.5. **Reakció az intézkedésekre**

Adjon becslést arról, hogy mikor kezdődnek vagy várhatóan mikor kezdődnek a terhelés semlegesítése és a pozitív hatások elérése érdekében hozott intézkedések (tekintettel az intézkedések 8.3. mezőben jelzett fő céljára). Válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül:

a) rövid távú reakció (az aktuális jelentéstételi időszakon belül, pl. 2019–2024);

b) középtávú reakció (a következő két jelentéstételi időszakon belül, pl. 2025–2036);

c) hosszú távú reakció (pl. 2036 után).

8.6. **A főbb állományvédelmi intézkedések listája**

Legfeljebb 20 állományvédelmi intézkedést soroljon fel. A tagállamoknak a referenciaportálon megadott kódokat kell használniuk.

Az állományvédelmi intézkedések használatára vonatkozó részletesebb útmutató a fogalmak és meghatározások technikai útmutatójában, valamint az állományvédelmi intézkedések listájának megjegyzéseiben található a referenciaportálon.

8.7. **További információk (nem kötelező)**

Itt közölhetők az állományvédelmi intézkedésekre vonatkozóan adott információk megértését segítő további információk.

9. **NATURA 2000 (KÜLÖNLEGES MADÁRVÉDELMI TERÜLETEK [KMT]) LEFEDETTSÉGE**

E szakasz az egyes fajok Natura 2000 (különleges madárvédelmi területek [KMT]) lefedettségére vonatkozó információk rögzítésére szolgál. Az irányelv 4. cikke értelmében a tagállamok bizonyos fajok esetében kötelesek a legalkalmasabb területeket különleges madárvédelmi területté minősíteni. A különleges madárvédelmi területek (KMT) hálózatának az egyes érintett fajokkal kapcsolatos lefedettségét illető uniós szintű értékeléséhez a tagállamoknak jelenteniük kell a saját nemzeti KMT-hálózatukban előforduló állomány nagyságát (és rövid távú trendjét).

E szakasz csak a 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti fajokhoz és a különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést nemzeti szinten kiváltó egyéb vándorló fajokhoz töltendő ki, a madárfajok referenciaportálon található ellenőrzőlistájában jelzettek szerint.

A 2009/147/EK irányelv I. melléklete szerinti fajok és a különleges madárvédelmi terület (KMT) minősítést kiváltó egyéb fajok idény szerinti költési, telelési vagy vonulási jelentéseivel kapcsolatos további információ itt található

2. táblázat: A fajokra vonatkozó jelentési formátumnak a költési, telelési és vonulási idényekre kitöltendő szakaszai a madárfajok különböző kategóriái tekintetében

Lásd a fogalmak és meghatározások technikai útmutatójában található háttér-információkat.

9.1. **A Natura 2000 (különleges madárvédelmi terület [KMT]) hálózaton belüli állománynagyság**

Adjon becslést a nemzeti különleges madárvédelmi terület (KMT) hálózatában található, a 3.1. mezőben ugyanazon évre vagy időszakra jelentett teljes állománynagyságra. Az a), b), c) és/vagy d) mezők kitöltési részleteit lásd a fenti 3.2. Állománynagyság mezőhöz tartozó szövegben.

A túlzó számadatok kerülése érdekében előfordulhat, hogy a tagállamoknak a Natura 2000 hálózaton belüli teljes állománynagyságot lefelé kell kiigazítaniuk egyes mobilis telelő fajok esetében, hogy figyelembe vegyék az egyedek különleges madárvédelmi területek (KMT-k) közötti jelentős mozgását, mint például az Európa északnyugati részén telelő különböző lúdfajok esetében.

9.2. **Becslés típusa**

Válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül:

– legjobb becslés – az elérhető legjobb számadat (beleértve, ha csak az állománynagyság legnagyobb értéke áll rendelkezésre) vagy intervallum, amely például állományösszeírásból, helyiségek adatainak összeállításából, állománysűrűségen és elterjedési adatokon alapuló becslésből vagy szakértői véleményből származik, de amelyre nem számítottak 95 %-os konfidenciahatárokat. A 9.3. mezőben jelezhető, hogy a legjobb becslés monitoringadatokból, extrapolációból vagy szakértői véleményből származik-e,

– többéves átlag – átlagos érték (és intervallum), ha az állománynagyságot több éven át becsülték a jelentéstételi időszak alatt,

– 95 %-os konfidencia-intervallum – mintavételes adatfelvételekből származó becslések vagy olyan modell, amelyhez 95 %-os konfidenciahatárok számíthatók (a 9.1. b) és 9.1. c) mezőben jelzettek szerint),

– legkisebb – ha nem áll rendelkezésre elegendő adat még egy lazán behatárolt állománynagyság megbecsléséhez sem, de az állománynagyság tudottan egy bizonyos érték felett van, vagy ha a jelentett intervallum olyan mintavételes adatfelvételből vagy monitoringprojektből származik, amely valószínűleg alábecsüli a tényleges állománynagyságot.

Kövesse ugyanazt az útmutatót, mint a 3.3. „Becslés típusa” mezőnél az állománynagyságra vonatkozóan.

9.3. **Hálózaton belüli állománynagyság – Alkalmazott módszer**

Válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül (a 3.4. „Alkalmazott módszer” mezővel analóg módon):

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Kövesse ugyanazt az útmutatót, mint a 3.4. „Alkalmazott módszer” mezőnél az állománynagyságra vonatkozóan.

9.4. **A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje – Irány**

A 4.1.2. „Rövid távú trend – Irány” mezőhöz hasonlóan jelezze, hogy a rövid távú trendidőszak során (a 4.1.1. mezőben jelentettek szerint) milyen volt az állományváltozás iránya a különleges madárvédelmi terület (KMT) hálózatában (csak egy lehetőség választható):

a) stabil;

b) ingadozó;

c) növekvő;

d) csökkenő;

e) bizonytalan;

f) ismeretlen.

A különböző trendirány-kategóriák értelmezésére és használatára vonatkozó további útmutatásért lásd a 4.1.2. „Rövid távú trend – Irány” mező szövegét.

9.5. **A hálózaton belüli állománynagyság rövid távú trendje – Alkalmazott módszer**

Válassza ki, hogy az alábbi lehetőségek közül melyik írja le legjobban az állományváltozás rövid távon megfigyelhető irányának értékelésére használt módszert (a 4.1.4. „Rövid távú trend – Alkalmazott módszer” mező szerint):

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

Csak egy kategória választható; amennyiben az adatokat több forrásból állították össze, válassza ki a legfontosabb adatforrás kategóriáját.

Kövesse ugyanazt az útmutatót, mint a 4.1.4. „Rövid távú trend – Alkalmazott módszer” mezőnél.

9.6. **További információk (nem kötelező)**

E szakaszban adhatók meg a 9.1–9.5. mezőkben jelzett adatokkal kapcsolatos kiegészítő, szabad szöveges információk (legfeljebb 500 karakter).

Az alábbi 10. szakasz – A nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervekkel (SAP), kezelési tervekkel (MP) és rövid kezelési nyilatkozatokkal (BMS) kapcsolatos munka előrehaladása, illetve 11. szakasz – A II. melléklet szerinti fajokkal kapcsolatos információk esetében az információkat minden egyes taxonra és valamennyi releváns időszakra vonatkozóan meg kell adni.

10. **A NEMZETKÖZI FAJVEDELMI CSELEKVESI TERVEKKEL (SAP), KEZELESI TERVEKKEL (MP) ES RÖVID KEZELESI NYILATKOZATOKKAL (BMS) KAPCSOLATOS MUNKA ELOREHALADASA**

E szakasz célja, hogy információkat rögzítsen az EU azon leginkább veszélyeztetett néhány madárfajára irányuló tagállami munkáról, amelyekhez nemzetközi (vagy multilaterális ([27])) fajvédelmi cselekvési tervek (SAP) vagy rövid kezelési nyilatkozatok (BMS) kerültek kidolgozásra, valamint az EU-ban rossz állapotúnak ítélt vadászható fajokról, amelyekhez kezelési tervek (MP) készültek ([28]). A jelentés tartalmazza továbbá az olyan nemzetközi szervezetek által elfogadott tervek keretében végzett munkát, amelyeknek az EU is aláírója, mint például a Berni Egyezmény ([29]), az afrikai-eurázsiai vándorló vízimadarak védelméről szóló megállapodás (AEWA) ([30]) és a vándorló, vadon élő állatfajok védelméről szóló egyezmény (CMS) ([31]).

Az 1990-es évek óta számos ilyen faj védelmére jelentős uniós forrásokat fordítottak (pl. LIFE-projektek révén), ezért a tagállamok felé az a kérés, hogy foglalják össze, mit tettek nemzeti szinten e tervek végrehajtása és az érintett fajok státuszának javítása érdekében. A vonatkozó taxonok listája a terv típusának feltüntetésével együtt a referenciaportálon érhető el. Ez a szakasz faj / alfaj szinten töltendő ki.

10.1. **Nemzetközi terv típusa**

Használja a nemzetközi / multilaterális tervek hatálya alá tartozó taxonok referenciaportálon elérhető listájában meghatározott nemzetközi terv típusát (fajvédelmi cselekvési terv (SAP), kezelési terv (MP) vagy rövid kezelési nyilatkozat (BMS)).

([27]) Néhány esetben a SAP/BMS az egyetlen országban őshonos fajra vagy alfajra vonatkozik.
([28]) http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/action_plans/index_en.htm a fajvédelmi cselekvési tervek és rövid kezelési nyilatkozatok, illetve http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/managt_plans_en.htm a kezelési tervek esetében.
([29]) https://www.coe.int/en/web/bern-convention/
([30]) https://www.unep-aewa.org/en
([31]) https://www.cms.int

10.2. **Elfogadtak-e a nemzetközi fajvédelmi cselekvési tervvel (SAP)/kezelési tervvel (MP)/rövid kezelési nyilatkozattal (BMS) kapcsolatos tervet?**

Kérjük, válassza az „Igen” vagy a „Nem” lehetőséget. Ha „Igen”, adja meg a nemzeti tervhez tartozó internetes (és/vagy bibliográfiai hivatkozást) az alábbi 10.5. „További információforrások” mezőben. A 10.3. és 10.4. mező az „Igen” vagy „Nem” választásától függetlenül ki kell tölteni.

10.3. **A globálisan veszélyeztetett fajokra vonatkozó fajvédelmi cselekvési tervek (SAP) hatékonyságának értékelése**

E mezőben kell információt szolgáltatni a faj nemzeti státuszáról (az állománynagyságot és az elterjedési területet illetően) a fajvédelmi cselekvési tervekben (SAP)/rövid kezelési nyilatkozatokban (BMS) vázolt célkitűzésekkel összefüggésben. A SAP és BMS dokumentumokkal rendelkező azon fajok felsorolása, amelyek esetében e mező kitöltendő, a nemzetközi / multilaterális tervek hatálya alá tartozó taxonok referenciaportálon elérhető listájában található ([32]). A referenciaportálon részletesebb lista található, amely tartalmazza az egyes fajokra vonatkozó értékelés során figyelembe veendő célkitűzéseket.

Egyes tervek különböző rövid és hosszú távú célkitűzéseket sorolnak fel. Például a *Clanga clanga* [=*Aquila clanga*] esetében a cselekvési terv az elterjedéshez vagy az állománynagysághoz kapcsolódó alábbi célkitűzéseket sorolja fel:

a) „rövid távon az állomány visszaszorulásának megállítása, valamint a meglévő költő, pihenő és telelő élőhely megőrzése”;

b) „hosszú távon a fekete sas európai állománya elterjedésének és egyedszámának megőrzése, az 1920-as állapotnak megfelelő elterjedési terület helyreállításával”.

Ha megvalósult a rövid távú célkitűzés (pl. az állománynagyság stabilizálása), vagy előrelépés történt a célkitűzés felé, akkor az „a) a terv szerinti cél/célkitűzés(ek) felé halad” lehetőség választandó.

Néhány terv célkitűzései nem közvetlenül az állomány vagy elterjedés növelésében/stabilizálásában, hanem például a bizonyos terhelések miatti elhullás csökkentésében vagy egyes kulcsfontosságú területek védelmében/helyreállításában fejeződnek ki. A terv hatékonyságát az intézkedéseknek az állomány nagyságára/elterjedésére gyakorolt hatását figyelembe véve kell értékelni. Ha például egy faj esetében több kulcsfontosságú területet helyreállítottak (a rövid távú célkitűzést sikerült elérni), a hosszú távú cél pedig a faj állományának stabilizálása, de az állománynagyság továbbra is (változatlan ütemben) csökken, akkor a „b) változatlan” lehetőséget kell választani.

Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül:

a) a terv szerinti cél/célkitűzés(ek) felé halad;

b) változatlan;

c) a terv szerinti célhoz/célkitűzés(ek)hez képest tovább romlik.

10.4. **A nem biztonságos státuszú vadászható fajokra vonatkozó kezelési tervek (MP) hatékonyságának értékelése**

Ez a mező a nem biztonságos státuszú vadászható fajokra vonatkozik. E mezőben kell információt szolgáltatni a fajok nemzeti szintű státuszáról (az állománynagyságot és az elterjedési területet illetően) a kezelési tervekben (MP) vázolt célkitűzésekkel összefüggésben. A kezelési tervekkel (MP) rendelkező azon fajok felsorolása, amelyek esetében e mező kitöltendő, a nemzetközi / multilaterális tervek hatálya alá tartozó taxonok referenciaportálon elérhető listájában található ([33]). A referenciaportálon részletesebb lista található, amely tartalmazza az egyes fajokra vonatkozó értékelés során figyelembe veendő célkitűzéseket.

Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül (kövesse a 10.3. mezőre vonatkozó útmutatást):

a) javul;

b) változatlan;

c) tovább romlik.

([32]) A nemzetközi vagy multilaterális tervekkel (köztük BMS) rendelkező taxonok listájában felsorolt egyes fajok (pl. *Falco naumanni*) jelenleg nem tekinthetők globálisan veszélyeztetettnek, de a terv készítésekor veszélyeztetettnek minősültek vagy összehangolt fellépést igénylő állományvédelmi problémákat mutattak.

([33]) A felsorolt fajok némelyike ma már „biztonságos” státusszal rendelkezik az EU-ban (pl. *Netta rufina*), de korábban uniós szinten vagy a terv földrajzi léptéke alapján nem minősültek biztonságosnak (pl. AEWA szerződő felek), vagy összehangolt fellépést igénylő állományvédelmi problémákat mutattak.

10.5. **További információforrások**

Ebben a mezőben a tagállamoknak meg kell adniuk a megfelelő webhelyekre mutató linkeket, internetes és/vagy bibliográfiai hivatkozásokat a vonatkozó kiadványokhoz (pl. nemzeti terv), a felelős szervezetek elérhetőségeit stb.

11. A II. MELLÉKLET SZERINTI FAJOKKAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK (A 2009/147/EK IRÁNYELV 7. CIKKE)

Ez a szakasz faj / alfaj szinten töltendő ki.

11.1. **A faj nemzeti szinten vadászható?**

Nem minden (releváns) tagállamban vadásznak a 2009/147/EK irányelv II mellékletében felsorolt összes fajra. Itt tüntesse fel, hogy országában ([34]) vadásznak-e a kérdéses fajra. Ha „Igen", akkor töltse ki az alábbi 11.2–11.4. mezőket.

Ez a mező jelzi, ha egy fajra a gyakorlatban nemzeti szinten vadásznak. Például, ha egy fajt a nemzeti/regionális jogszabályok nem minősítenek vadászhatónak (tehát nem lehet vadászni), vagy ha állandó tilalom van érvényben (a vadászható fajok esetében), a válasz „Nem". További információ a 11.4. „További információk" mezőben adható.

11.2. **Teríték**

Adja meg a nemzeti terítékstatisztikát (egyedben) év/vadászati idény szerint a jelentéstételi időszak hat évére vonatkozóan: a 11.2. a) mezőben adja meg az egységet (egyed), majd töltse ki a 11.2. b) mezőt, adott esetben (azaz vadászati idény, nem kötelező), és a 11.2. c) mezőt vadászati idény vagy év szerint (ha vadászati idényt nem használnak). A 2019–2024-es jelentési időszakban a 2018/2019-es az 1. vadászati idény (2018 őszén kezdődik és 2019 tavaszán ér véget); a 2023/2024-es a 6. idény. Ha pontos érték ismert, kérjük ezt a „legnagyobb" és „legkisebb" mezőbe is beírni. Ha csak a legkisebb vagy csak a legnagyobb számok állnak rendelkezésre, ezeket a megfelelő „Min." és „Max." mezőben kell feltüntetni. Választható az „ismeretlen" lehetőség is.

Azon esetekben, amikor a terítékstatisztika csak a fajok egy csoportjához érhető el, megbízható fajonkénti bontás nélkül, az arányt (pl. 50–90 % a domináns fajok és 0–5 % a többi faj esetében) minden egyes fajhoz meg kell becsülni és a 11.2. mezőben „Min." és „Max" értékként kell jelenteni. A megfelelő magyarázatot a 11.4. „További információk" mezőben kell megadni (pl. „A terítékstatisztikát (min-max) fajok egy csoportjára ([1. faj], [2. faj], [x. faj]) kaptuk, de valószínűleg > 90 %-a az e jelentésben szereplő fajokra vonatkozik"). A 11.3. „Alkalmazott módszer" mezőnek tükröznie kell a tényt, hogy az aktuálisan jelentett számadatok közelítőek, ezért „b" vagy „c" jelölendő be.

11.3. **Teríték – Alkalmazott módszer**

Válassza ki, hogy az alábbi lehetőségek közül melyik írja le legjobban a terítékstatisztika megadására használt módszert:

a) teljes adatfelvétel vagy statisztikailag megbízható becslés;

b) főként korlátozott mennyiségű adat extrapolációja alapján;

c) főként nagyon korlátozott mennyiségű adattal készült szakértői vélemény alapján;

d) elégtelen vagy nem áll rendelkezésre adat.

11.4. **További információk (nem kötelező)**

Adja meg a 11. szakasz mezőinek kitöltéséhez használt legfontosabb információforrások internetes vagy bibliográfiai hivatkozásait, beleértve a nemzeti jelentések vagy online adatbázisok adatait. Itt a terítékstatisztikával kapcsolatos bármely más információ is megadható, például az adatok minőségének és pontosságának validálási célú ellenőrzésével kapcsolatos információk, illetve ha sor kerül további demográfiai adatok (pl. szárnyszámlálás útján történő) gyűjtésére. Az adatfelvételi módszerekben vagy jelentéstételi eszközökben nemrégiben bekövetkezett változások is jelenthetők.

Hivatkozások

BirdLife International: *Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status* [Európa madarai: állománybecslések, trendek és védettségi helyzet], BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 12), Cambridge, Egyesült Királyság, 2004.

([34]) Vagy adott esetben szubnacionális egység.

del Hoyo, J. & Collar, N.J.: HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 1: Non-passerines. Lynx Edicions, Barcelona, 2014.

Hagemeijer, E.J.M. & Blair, M., eds. The EBCC Atlas of European Breeding Birds: their distribution and abundance [Európa fészkelő madarainak EBCC atlasza: elterjedés és abundancia]. T & A D Poyser, London, 1997.

Sokos, C. & Birtsas, P.: The last indigenous black-necked pheasant population in Europe. G@lliformed 8: 13-22.

Tucker, G.M. & Heath, M.F. Birds in Europe: their conservation status. [Európa madarai: védettségi helyzetük]. BirdLife International (BirdLife Conservation Series No. 3), Cambridge, Egyesült Királyság, 1994.